

LAHOLMS TIDNING

N:R 79.

Laholms Tidnings Tryckeri, Laholm.

TORS DAGEN DEN 5 APRIL 1956

Ansvarig utgivare: J. B. Bengtsson.

Lösnummer 20 öre.

Svenskarna lämnar Moskva i dag Slut på första akten i SOVJET

Rekordvurpa

MALMÖ. (TT)

Efter att först ha klippt av en telefonstolpe och tagit med sig tre stycken cementpålar, som mätte tre decimeter i fyrkant, hamnade på onsdagsförmiddagen en personbil med bakdelen uppe på taket till lantbrukare Birger Svenssons fastighet i Reslöv. Allt talar enligt polisen för att bilföraren kört med alltför hög hastighet och förlorat herraväldet över bilen i en kurva. Bilen blev helt ramponerad medan föraren tycktes ha klarat sig. Han fördes emellertid för säkerhets skull till lasarettet i Lund för observation.

Skolpojkar och lärarpar tvangs övernatta på fjäll

ÖSTERSUND. (TT)

Fem skolpojkar i 14-15-årsåldern från Katarina norra folkskola i Stockholm fick tillsammans med två lärare, ett lärarpar från skolan, tillbringa natten mellan tisdagen och onsdagen på fjället. De skulle på tisdagen åka från Duved till Väladalen men i det dåliga skidföret orkade de inte fram. På onsdagsmorgonen kom de dock fram till Väladalen. De lyckades under natten hitta en koja, i vilken de övernattade.

Fjällräddningschefen i Järpen hade redan vidtagit åtgärder för att söka efter dem. Den s. k. Eds-patrullen under ledning av Folke Nilsson, Undersäker, befann sig hela onsdagen ute på spaning.

Ortsbefolkningen betecknar det som olämpligt att så unga pojkar utsätter sig för de strapor, som en tremilslång i fjällen innebär, särskilt som skidföret nu är dåligt.

Erlanders maka och son förkyllda, kvar i Moskva

MOSKVA. (TT:s utsände)

På grund av svår förkylning stannar fru Erlander och sonen Bo Erlander kvar i Moskva någon dag. Även chefredaktör Allan Hernelius och SF-fotografen Almqvist, har blivit förkyllda och kan inte följa med när delegationen reser torsdag morgon. Ministerpresident Bulganin har ställt ett extraplan till förfogande, så att de kvarblivna kan följa efter och ansluta sig till delegationen så snart de tillfrisknat.

En läkare kommer att följa med delegationen. Avresan från Leningrad väntas ske på morgonen den 11 april i stället för som ursprungligen var bestämt på eftermiddagen den 10 april. Det uppgjorda programmet i övrigt förskjutes sålunda en dag men ändras inte för övrigt på annat sätt än att Leningrad-besöket ev. avkortas en halv dag.

Statsminister Erlander förklarar i ett uttalande på onsdagskvällen att han är tillfredsställd med förhandlingarna. Det har varit en fri och öppen diskussion. Om motparten är hr Erlanders ömdöme att de är "personer av hög kvalitet, väl förtrogna med de saker vi diskuterar".

de". Hr Erlander säger vidare att han anser det alldeles klart att de ledande ryssarna kommer att göra sitt yttersta för att klargöra fallet Wallenberg.

Relationerna mellan Sverige och Östtyskland har inte berörts vid diskussionerna i Moskva, säger hr Erlander som svar på en fråga härom.

ULEÅBORG: Tre barn i åldern 2-5 år drunknade på onsdagen i Uleåborg. De lekte på Ule älv då isen plötsligt brast under dem. Alla tre kom i vattnet och gick till botten innan hjälp hann anlända.

Massåtal mot vägförvaltare Fick mutor av leverantör

Hammarskjöld till M. Östern för FN-medling

NEW YORK. (TT — AFP)

FN:s säkerhetsråd godkände på onsdagskvällen det amerikanska förslaget att generalsekreterare Hammarskjöld skall få i uppdrag att resa till Mellersta Östern för att studera läget vid gränserna mellan Israel och arabländerna. Hammarskjöld ämnar enligt Reuters lämna New York med flyg om fredag.

Det amerikanska förslaget godkändes enhälligt sedan de ryska ändringsförslagen förkastats.

STOCKHOLM. (TT)

Den kommission som för statens sakrevisions räkning undersökt misstänkta oegentligheter vid vägförvaltningarna har hittills utrett förhållandena vid ett 20-tal vägförvaltningar från Väster-norrlands län till Skåne, upplyser landsfogde Anders Holmström, som leder kommissionens utredningsarbete. I flera fall blir det åtal, framhåller landsfogde Holmström.

Man har gått igenom handelsböcker, räkenskaper och korrespondens mellan den norrlandsfirma som levererat vägmaskiner för över en miljon kr och skilda vägförvaltnings tjänstemän. Kommissionen har genom sin omfattande undersökning utrett i vilket förhållande firmen stått till ett 50-tal vägförvaltnings tjänstemän i landet.

Norrlandsfirmans direktör, som sätts i samband med att en del vägförvaltnings tjänstemän fått otillbörlig ersättning, ligger alltså på sjukhus och kan

enligt läkareutlåtande ännu inte höras.

I en del fall har vägförvaltnings tjänstemännen kunnat ge en fullt godtagbar förklaring till att de förekommer i norrlandsfirmans korrespondens och räkenskaper. Det finns exempelvis flera vägförvaltnings tjänstemän, som gjort vissa vägmaskinella uppfinningar eller förbättringar. För sådana uppfinningar har norrlandsfirman lämnat royalty eller annan gottgörelse och i dessa fall rör det sig om justa af-färer. Man kan därför ännu ej exakt ange hur många åtal som den slutliga undersökningen leder till.

I en ledare heter det bl. a. att vare sig statsminister H. C. Hansen får ja eller nej från arbetsmandatsförbundet i bensinstrejkfrågan är alltsammans lika galeat. Det

TILL ÅRA FÖR GRACE håller nu det lilla Monaco på att storstädas såväl inom- som utomhus. Många gator syns upp med ny asfaltbeläggning som till exempel den här, där bröllopsföljet ska dra fram.

Välbevakad Grace på väg hopptfull om furstebaby

NEW YORK. (TT — Reuter)

Lyckligt leende steg filmstjärnan Grace Kelly på onsdagen ombord på atlantfartyget Coastline i New York för att resa till sin blivande make, furst Rainier III i Monaco.

Hundratals passagerare och lyckönskande vänner till filmstjärnan trängdes på kajen som var obönhörligt avspärrad för alla obehöriga. Grace med sällskap eskorterades snabbt genom hopen av polis, hjälptes hastigt igenom utreseformaliteterna och poserade sedan för ett batteri presskameror vid landgången. Inte mindre än fyrtio vakter såg till att ingen utan passersedel kom in på kajen och till yttermera visso bevakades ingången av sex beridna poliser medan lika många civilklädda detektiver blandade sig i mängden.

En svärm av över 200 journalister, fotografer, journalfilmer och TV-män följde bruden ombord. Journalisterna rådde hanna mellan sköldarna när fotograferna slogs om fördelaktiga skjutpositioner och höll på att bli nedtrampade.

Till ni ha många barn? ropade en kvinnlig reporter.

Ja, jag hoppas att jag får ett, svarade Grace leende.

Frågan är betydelsefull för monarkerna som blir vanliga franska medborgare om deras furste inte får någon arvinge.

Kritiskt i M. Östern USA-optimism vållar stor oro i ENGLAND

LONDON. (TT — AFP)

En talesman för brittiska utrikesdepartementet gav på onsdagen uttryck för svår besvikelse över det uttalande om Mellersta Östern som utrikesminister Dulles gjorde på sin presskonferens i Washington dagen innan. Dulles förklarade vid tillfället i fråga att han inte ansåg att läget i Mellersta Östern ger anledning till någon "omedelbar oro" och att detta särskilt gäller Egypten.

Samtidigt dementerade den brittiske talesmannen uppgifter om att premiärminister Eden har skickat ett viktigt budskap till president Eisenhower och bett denne om omedelbara amerikanska motåtgärder med anledning av den egyptiske premiärministern Nazzars politik. Han bestred också uppgifter om att Storbritannien tänker dra in sin ekonomiska hjälp till Egypten och söka förmå Förenta Staterna att ta tillbaka sitt erbjudande om finansiella bidrag till det väldiga Assuandamm-projektet i Egypten.

I fråga om de ryska vapenleveranserna till Mellersta Östern sade talesmannen att den brittiska regeringen tagit upp denna sak med Moskva men att den rönt "mycket liten uppmuntran". Han bekräftade att Storbritannien gärna såg att Förenta Staterna anslöt sig till Bagdadpakten för Mellersta Österns försvar men tillade att det var osannolikt att de amerikanska regeringens skulle acceptera ett erbjudande om medlemskap.

Västmakternas vapenleveranser till Mellersta Östern kom också på tal och talesmannen framhöll att denna fråga avgjordes efter överläggningar mellan Storbritannien, Förenta Staterna och Frankrike men att det ankommer på varje enskild stat att fatta beslut i ljuset av de konsultationer som förekommit. Vad Storbritannien beträffar så grundas dess politik på principerna i 1950 års tremaktsdeklaration om Mellersta Östern, sade han.

Täta budskap över Atlanten

Täta budskap utväxlas över Atlanten mellan brittiske utri-

kesministern Lloyd och hans amerikanske kollega Dulles om Storbritanniens syn på läget i Mellersta Östern, rapporterar Reuters. Den brittiska uppfattningen är att läget är så kritiskt att endast en i alla avseenden samordnad och bestämmd aktion av Förenta Staterna och Storbritannien kan reparera den skada som håller på att ännu öka västerns vitala intressen i det oljerika området.

I Storbritanniens nya giv för Mellersta Östern utgör förslaget om att Bagdadpakten skall utbyggas till en mäktig organisation som erbjuder de lokala medlemsnationerna stora fördelar en av huvudpunkterna. Medlemmar är nu Storbritannien, Irak, Pakistan, Persien och Turkiet och alla dessa nationer ser gärna att pakten utvidgas att omfatta också andra länder, främst Förenta Staterna.

Två pojkligor SPRÄNGDA

GÖTEBORG. (TT)

Två ungdomsligor på tillsammans tretton ynglingar har sprängts av polisen i Falköping och Floby. Onsdagen före påsk greps en pojke som misstänktes för en mindre stöld. Under förhören pratade han bredvid munnen och den omfattande härvar kunde enligt GT rullas upp. Redan samma kväll hade elva ynglingar gripits.

Stölderna har pågått sedan i somras och förövats över hela västra Sverige. Hur många kupper som utförts är inte klart ännu men bland orter som hemsöks kan nämnas Skara, Venum, Ulricehamn och Värnamo. Ligorerna har specialiserat sig på bilstöld. De har opererat i bil och på motorcyklar. En av de bilar ynglingarna använt var för övrigt hopstapt av stulna delar. Ligorerna har inte arbetat tillsammans men haft viss kontakt med varandra. Pojkarna är i åldern 18-23 år. Statspolisen i Skövde har nu hand om utredningen.

Guld för 75,000 stals vid kupp i zigenarläger

STOCKHOLM. (TT)

Guldföremål till ett värde av cirka av cirka 75,000 kr tillgreps på onsdagsförmiddagen vid ett inbrott i zigenarläger i Anneboda i trakten av Orby. Guldet ägdes av musikern Bj. lary Demetri, i vilkens husvagn inbrottet gjordes.

Det stulna godset består huvudsakligen av utländska guldmynt, uppvisar stockholmskriminalen som har hand om utredningen. Därtill kommer ringar, en medaljong och ett halsband av gediget guld. Inbrottet gjordes någon gång mellan kl 14 och 16 på onsdagen. Tjuven — eller tjuvarna — länsade vid kuppen också en sparbössa, som innehöll 4 kr. Ännu sent på onsdagskvällen var de på fri fot.

Kallt

Landdistrikt: Svag till måttlig vind mellan väst och nordväst. Växlande molnighet och i huvudsak uppehållsväder. Några plusgrader under dagen.

Allmänna utsikter för fredagen: Vind mestadels omkring nord. Uppehållsväder. Tämigen kallt för årstiden.

Sjöödistrikt: Lätt till frisk bris mellan väst och nord. Tämigen god sikt.

Sovjet lovar araberna militärhjälp mot ISRAEL

DAMASKUS. (TT—Reuter)

Sovjetunionen har lovat Israels arabiska grannar att ge dem militär hjälp som motvikt mot ett ingripande från västmakternas sida i Mellersta Östern, uppges det från vanligen tillförlitligt syriskt håll.

Löftet har enligt dessa källor lämnats som svar på en fråga av några arabregimer hur Sovjet skulle ställa sig om västmakterna interverner under förevändningen att söka förebygga ett arabisk-israeliskt krig. En sådan intervention utanför FN:s ram skulle betyda en kränkning av FN-stadgan, och om arabländerna bjöder motstånd mot den kommer Sovjetunionen att ge

dem den militära, politiska och finansiella hjälp som blir erforderlig, uppges sovjetregeringen ha svarat.

Israel anföll under hela onsdagen längs Gararemsan, uppgav egyptiska överkommandot i en radiokommuniké på onsdagskvällen. Anfallen pågick med avbrott från kl 09.45 till 18.40 lokal tid. De egyptiska styrkorna besvarade elden.

HELSINGFORS: President Kekkonen fick motta Stockholms studentsångareförbunds sängarmärke då förbundets 50-mannakör på onsdagsförmiddagen framförde en sångarhy till presidenten på slottet.

Laholms Tidning

Smedjegatan, Laholm

Redaktör: STIG HELLMAN

Dagligt nyhets- och annonsorgan för Laholms stad och södra Halland. Marktyd samt angränsande delar av sydöstra Småland och nordvästra Skåne.

Telefoner:
Redaktionen 300
Redaktörens bost. 579
Expeditionen och annonskontoret 299
Annonschef Axel Larsson bost. anknytn. 299
Kamrer J. Janssons bostad 199

Annonspriser fr. 1 jan. 1956:
Före text 31 öre pr mm.
Textsida 33
Önskas hyra, platsökande och borttappat 26 öre pr mm.

Förlovade

LENNART WESTERGÅRD
GUN-BRITT ARVIDSSON
Kristianstad Laholm
Påskaftron

Dödsfall

Vår kära lilla
Kerstin
* 5 aug. 1955
har i dag lämnat oss.
Laholm den 4 april 1956.
INGA-LISA o. RAGNAR CARLSSON
Tomas
Tryggare kan ingen vara
Än Guds lilla barnaskara.

Andréns Begravningsbyrå

KISTOR och SVEPNINGAR
Allt ombesörjes
Likbil ordnas.
Stortorget, Laholm Tel. 69.
Sommarb., Mellbystr. Tel. 69.

Sorg-Hattar och Slöjor

i ett förmått och värdigt utförande.
Eklwalls Esfr.
SPECIALFAKERN I HATTAR OCH MUSSOR
Tel. 566 Laholm

Sorgklänningar

i bästa konfektion av Solblom-mans kända fabrikat
Olika prislägen. Alla storlekar.

Textilia
i bästa konfektion av Solblom-mans kända fabrikat
Olika prislägen. Alla storlekar.

BRÖD. SVENSSONS BEGRAVNINGSBYRÅ

ombesörjer allt vid dödsfall.
LIKBIK
TILLHANDAHÄLLES.
Gamlebytor 5 - Laholm.
Tel. 793 Laholm och
68 Vallberga.

VID DÖDSFALL

Vänd Eder till
Veinge Begravningsbyrå
Kransar, Buketter, Svepnigar och Kistor
till orts lägsta priser.
Blomsterformgivning till in- och utland.
Hämtning från dödsorten ombesörjes.
VEINGE MÖBELAFFÄR. Tel. 61

Sigfr. Carlssons Begravningsbyrå

Kistor med tillbehör.
Ombesörjer allt.
LIKBIK
Tel. 36 - Knäred.

HOLMS Begravningsbyrå

Tel. 702 34 Båstad
Ombesörjer allt vid dödsfall.
Egen likbil. Hämtning vid dödsorten.

Allan Johnsson, Mejeriet, Hishult, har sökt tillstånd att med en i Norr Össjö av Hishults kommun stationerad personbil om högst 7 pass. utöva beställningstrafik för personbefordran. Ansökan inges av överstämman av det Ensat Allmarsson, Hishult, meddelade tillståndet till övrig trafik. Trafikföretaget och andra, som berörs av ansökan, äga att inom 8 dagar, räknat från den dag, denna kunskörelse intogs i denna tidning, avlämna skriftliga yttranden till landsfiskalen i Höks distrikt, hos vilken handlingarna hållas tillgängliga.

LÄNSSTYRELSEN.

Stadsfullmäktige

i Laholm kallas till sammanträde å rådhuset i Laholm torsdagen den 12 april 1956 kl. 18.00 för behandling av följande ärenden:

1. Anmälan om hos drätselkammaren kvarliggande ärenden.
2. Vissa ersättningar till vikarier inom polisväsendet.
3. Reservation av överskott.
4. Inköp av stadägorna 116 m fl.
5. Jonassons vattenanslutning i kv. Linder (emottagande av gåva).
6. Förvärfv av stadsägorna nr 13 265-267 (Bina Magnussons).
7. Motion ang. reserverande av markområde på Värnen för skoländamål.
8. Ev. tillstånd för Grimbergs matsalar att servera öl.
9. Förslag om anordnande av stolptransformator på Örelid.
10. Förslag om omläggning av signalsystemet vid vattenverket m. m.
11. Anslag till Norra Lagaortens Jaktvårdsförening.
12. Anslag till Hallands läns civilförsvarsförbund.
13. Försäljning av del av stadsägorna nr 897 D till lantmannaföreningen.
14. Tillägg på löner och pensioner för hos staden anställda.
15. Kommunalt tilläggslån till Bostadsrättsföreningen Gullregnet.
16. Besvarande av remiss till länsstyrelsen ang. vattenförsörjningen för eldsäckning på Värnen.
17. Stadsbibliotekets årsberättelse.
18. Södra Hallands kommunala samarbetsförbunds årsberättelse.
19. Val av ledamöter i kommitté för anordnande av lekplatser.

Laholm den 4 april 1956.
RAGNAR JÖNSSON
/Torsten Duiva

Skjutvarning

Sydhallands o. Halmstadstraktens Skyttekrets avhåller sina resp. ord. kretsfallskjutningar sönd. den 8 april. Allmänheten varnas att nämnda dag under tiden kl. 9-15 vistas inom markområden tillhöriga lantbr. Allan Toresson, Högbo Bengtsson och Oskar Ludvigsson samt Sjögården, samtliga i Ulvered, Mästoc-Annalan hos Allan Toresson kl. 9-10.30.

Sydhallands Skyttekrets

ANBUD

införas härmed senast den 10 de ägendomen Skrämered 4.7. 2.5 och 4.9 i Växtorps socken, inneh. cirka 68 tld därav cirka 60 tld åker i stora jämna skiften, torvmosse m. m. Välbeläget utmed landsväg.
Medelmåttiga byggnader. Egendomen kan beses dagligen. Fri provningsrätt förbehålles.
Fägelång den 4/4 1956.

J. SJUNNESON.

Södra Hallands Kraftförening

medlemmar kallas härmed till ord. föreningsstämma å Stadshotellet i Laholm fredagen den 13 april kl. 16.30.

Styrelsen.

Laholms yrkesskola

mottager anmälningar innevarande månad till
KURS I BAGSVETSNING och
YRKESKURS FÖR ELEKTRIKER (installationsmontörer)
Kurserna avses börja i september, därast elevtillsutnämning blir tillfredsställande. Blanketter för in-trädesansökan erhålles hos folkskoll. G. Sundgren, Gamlebygat, 18, Laholm. Upplysningar pr tel. 827, Lh, säkrast kl. 17-19.

Styrelsen.

Ränneslövs LSS-avd

avhåller ARSMÖTE i Solbacken, Edenberga, fredagen den 6 april kl. 19.30

Styrelsen.

Laholms Högerförening

avhåller ARSMÖTE å Stadshotellet foajé fredagen den 6 april kl. 19.30. Högerkvinnoföreningen sammanträder kl. 19.00.

Ärende enligt stadgarna.

Efter förhandlingarna kåserar borgmästare Axel Malmquist om en resa till Egypten med ljusbilder. Därefter samkväm.

Alla intresserade hjärtligt välkomna.

Styrelsen.

Lösöreauktion i Severtorp, Greve

Lördagen den 7 april kl. 2 em. låter lantbrukaren Nils Svensson, till följe egendomens försäljning genom offentlig auktion försälja hela sitt yttre lösöre varav må nämnas:

- 2 st. prima arbetshästar, sto 7 år och 14 år.
- 11 st. reaktions- och kastningsfria nötkreatur av SRB-ras, därav 5 st. prima kor, 3 betäckta kvigor, 3 kalvar.
- 2 st. modersugor med 10 resp. 11 st. 5 veckors grisar.
- 1 Epatraktor Volvo, radsäningsmaskin, hästräffa, slättermaskin, en nästan ny bilvagn, hästhacka, höslåpa, harvar, plogar, årdar, våg m. vikter, hackselemaskin, betkvarnar, burar, slipsten, selar, transportspannar, säckar, hässjor, korgar, baljor, rullebör, 2 st. damcyklar, 1 prima tryckspruta, tegelrör, skrot m. m.
- Vårvete "Svenno" c:a 1.000 kg. Sättpotatis av sorterna King Edward, Volthman, Anna samt tidig Rosen. Foderbetor. Halm.

Villkorlig kredit till den 1 oktober d. å. med äganderättsförbehåll.

V. Karup den 3 april 1956.

ARVID JAKOBSSON.

Gammaldansens Vänner

har samkväm i Vallberga Föreningshus lördagen den 7 april kl. 19.30. Medlemskontroll.

Styrelsen.

Omstoppning och omklädsel

av möbler, madrasser m. m. utföres av fackman.
Hämtas och hemsändes.
Andréns Möbleringsaffär
Stortorget LAH OLM Tel. 69

Klä småttingarna vårligt!

Pigga nyheter i

kappor
jackor
rockar
långbyxor

Allt för barnens
VAREKIPERING!

TRIKÅMAGASINET

Storgatan Tel. 314 Laholm

Vad gör samhället för de gamla?

Över detta ämne inleder sparbankskamrer Folke Willstrand en diskussion fredagen den 6 april kl. 19.30 i Ordenshuset, Laholm.

Entré 50 öre.

Föredraget är det tredje och sista i serien "Lev i din egen ålder".

Erinras om auktionen hos

Adolf Lindbergs stb., Björke-red, Hallandsås, fredagen den 6 april kl. 11.00 varvid försäljes 1 sto, 7 st. nötkreatur av SRB-ras svin, maskiner, redskap, potatis, rotfrukter, hö och halm.

Stationsgat. 48 b
Halmstad
Tel. 18270
växel
Direkt
linje 22129

Diverse

Inackordering

önskas för en käck och frisk 13-års flicka under sommarferierna, helst vid Mellbystrand. Kan mycket väl vara behjälplig med lättare småsysslor. Svar till "Sommarvistelse", Laholms Tidning, Laholm.

Till salu

Hö

lossas i dag och i morgon, fredag, vid Skottorps järnvägsstation.
Beställningar mottagas pr tel. 78 Växtorp.

Armeringsjärn

och balk. Alla dimensioner från välsorterat lager.

AB Laholms Järnhandel
Tel. 134, 204, 431

Laholms yrkesskolas

styrelse beslöt vid senaste sammanträde att under nästa verksamhetsår igångsätta några för skolan helt nya kurser. Till två av dessa mottages anmälningar redan innevarande månad, detta för att få ett underlag för beräkningen av verksamhetens omfattning. Bland de många yrkesutövare, som har svetsning som biyrke, torde finnas ett stort behov av utbildning i bägsvetsning. För elektrikeryrket ford-ras en grundläggande teoretisk utbildning, var till yrkesskolan vill ge möjlighet genom yrkeskurser för elektriker.
Upplysningar om kursernas längd, inträdesfordringar, m. m. erhålles hos skolans rektor, folkskoll. G. Sundgren. Se uppgifterna i annons!

Moderna
Glasögon
i höga kvalitéer.
—Receipt expedieras.—
Alfr. Lindströms Eft. OPTIK
Laholm Tel. 71

Vid Häess livdjursauktion

uppgick auktionssumman till kr. 77.905. Tackorna betingade ett medelpris av 130 kr, gyltorna 625 kr och en galt 400 kr. Ston såldes för högst 1.800, lägst 1.320 och medelpriset var 1.675. En vallack betingade 1.470 kr och en lågländstjurkalv 280 kr. Kor-na gick för högst 1.610, lägst 880 och medelpriset 1.270. Kvigor-na högst 1.460, lägst 770 och medel-priset 1.105 kr.

PHILIPS RADIO
känd för sitt goda ljud
Gustav Nilsson Radio
Laholm. Tel. 167.
Reparationer alla märken.

Smågräsnötning.

Smågräsnötningen från Sveriges smågräshandlars riksförbund är från den 3/4 1956 tills vidare kr. 5:10 per kg. t. o. m. 17 kgs medelvikt och 2:50 för vikt upp till 30 kg och kr 2:— för övrigt. Premiärgriser klass I från veterinärkontrollerade besättningar betalas med ett till-läggpris av kr 3:— per st.
Tillgång medelmåttig. Efter-trägan god. Tendens fast.

LAHOLMS KEMISKA

VINGESGATAN
Tel. 732 - Laholm
Filial i Östertullsgatan 4
Tel. 725.
Välgjort arbete till humana priser.

Malmö kreaturs- och kött-

marknad.

Tillförseln till Malmö krea-turs- och köttmarknad under veckan 27/3-3/4 var mindre än föregående vecka och utgjordes av 105 storboskap (därav 8 tjur-ar), 11 kalvar och 4 hästar. Handeln var medelmåttig. Samt-liga djur blev sålda. Priset sänk-tes för samtliga klasser kalvar med 10 öre per kg. Övriga priser blev oförändrade.
Priset på kalvar sänktes allt-så för extra prima från 355 till 345, för sötmylskalvar från 305-325 till 295-315, för skum-mjölkskalvar kl. I från 270-275 till 260-265 och för skummjölks-kalvar kl. II från 240-250 till 230-240.

SLU

Tönnersjö-Eldsberga SLU har hållit månadsmöte i Tön-nersjö bygdegård under ord-fskap av v. ordf. Sven Åkesson. Kommittén till aprilmötet består av Britt Håkansson, Bertil Håkansson, Gurli Larsson, Ingrid Larsson, Folke Larsson, samtliga från Bruket, samt Rolf Anders-son, Lundsgård, smk. Mötet var talrikt besökt.

"Vad gör samhället för de gamla".

Över detta ämne inleder spar-bankskamrer Folke Willstrand en diskussion, som anordnas av ABF i morgon, i ordenshuset, La-holm. Föredraget, som är det tredje och sista i serien "Lev i din egen ålder" bör tilldraga sig stort intresse. Se annons!

Laholms Högerförening

håller årsmöte på fredag på Stadshotellet enl. annons i dag. Efter förhandlingarna kåserar borgmästare Axel Malmquist om en resa till Egypten och visar färgbilder. Därefter följer samkväm.

Gammeldansens Vänner

i Vallberga
ha samkväm i Vallberga föreningshus lördag kväll. Se an-nons!

Laholms Manskör

Repetition i kväll kl. 19.30 i Folkskolan.

Vällande till annans död blev dagsböter för montör.

Vid Norra Åsbo häradssätt i Klippan har nu meddelats dom i det uppmärksamade målet mot en distriktsmontör från Össjö anställd vid Sydkraft AB i Mal-mö för vällande till annans död. Svaranden hade i egenskap av arbetsledare tillsammans med två linjearbetare en söndag i okt. förra året varit ute för att reparera ett fel på Sydkrafts högsämningsledning vid M. Ljungby. Därvid hade vederbörande säkerhetsbestämmelser å-sidosatts och en av arbetarna, Börje Strand från Össjö, kom-mit i kontakt med den strömför-rande ledningen och svårt bränd störtat ned från en stolpe. Han avled sedermera på Ängelholms lasarett.

S. k. gnistprov hade inte före-tagits och ej heller hade man sett till så att ledningen man skulle reparera hade "jordats" i vanlig ordning. Montören hade bestämt haft för sig, att lednin-gen var fränslagen, men av nå-got misstag hade inte detta bil-vit gjort.
Svaranden hade tillsammans med bolaget instämts med krav på att utgiva ett merbelopp på kr. 1.266 årligen, än som f. m. Riksförsäkringsanstalten utbeta-lar.

Distriktsmontören dömdes för vällande till annans död att utgi-va 50 dagsböter å 3 kr. Dessut-om förpliktigades svaranden att solidariskt med Sydsvenska Kraft AB i Malmö utgiva 500 kr årligen i livränta till den efter-levande makten och två minder-åriga barn utöver vad Riksför-säkringsanstalten betalar ut. I skadestånd hade begärts 1.266 kr pr år, men med hänsyn till att den avlidne till en fjärdedel ansågs medvällande av häradss-rätten, prutades av på beloppet.

Vid påskelden

Gnistor från påskelden rasslar väsende, stiger upp mot natt-rymden.

Påskeldar lyser som solen, nattögon på den sydhalländska slätten. Raketer accelererar, sprider ut gul-grön-röda bollar, som sedan sakta dalar ned mot mar-ken. De färgglada kloten lyser blott en kort stund. Snart är de upptäna av mörkret. Bengaliska eldar lyser på påskeldsskådarnas ansikten. Färgar dessa gröna eller röda, allt efter behag. Håx-piporna korsar varandra i luf-ten; de far som pipande reaplan över oss. Deras korta levnad avslutas med knall — och fall. Ja, så finns det förstås smållarna, som minnsann har en viss benä-genhet att krevera just inne bland oss åskådare. Vad det nu kan bero på?

Eldsfammorna reser sig upp från rishögen. De fladdrar lite oregebundet och till sist övergår de i rök, som formar sig till tra-ditionella påskkäringar med kvastar, som de rider på, och

Biograferna

CENTRUM Torsd. fred. lörd. kl. 8. Barnförb.
LAHOLM Tel. 19
FRÄMLINGEN FRÅN SKYN.
Alf Kjellin, Marianne Bengt-son. "Applåd för bra svensk thriller."

SCALA lörd. kl. 8
söndag 6 o. 8
Barnförb.
LAHOLM
DOKTORN GAR TILL SJÖSS.
Dirk Bogarde, Birgitte Bar-dot. "Småttrande skratt stup i ett."

Skytte

Laholms Skytteförening
Skolaskjutnings säsongen för La-holms Skytteförening tog sin bör-jan på annandag Påsk.

En nyhet i skjutprogrammet var det, att Rekrytklassen sköt på 200 meters avstånd. Deltagar-antalet var trettiofem skyttar, vilket föreningen har all anled-ning att vara nöjda med. Nils Nilsson började månadstävling-arna starkt och nådde 75 poäng.
Resultat:

Klass 4-5
1) Nils Nilsson 75 p.
2) Arne Larsson 68 p.
3) Olle Wilhelmsson 66 p.

Klass 3
1) Arne Larsson 70 p.
2) Harald Jönsson 62 p.

Klass 2
1) Bertil Nilsson 66 p.
2) Kjell Bengtsson 59 p.

Klass 1
1) Lars Jönsson 51 p.

Klass R
1) Bo Liljedahl 45 p.
2) Bo Ivarsson 44 p.
3) Osmo Jönsson 43 p.
4) Bengt Johansson 42 p.
5) Sven A. Larsson 42 p.

Söndagen den 8/4 fältskjutning i Knäred. Laholms Lottornas Vpr. Resa från kvarnen kl. 08.00.

Kretsfallskjutning.

Sydhallands skyttekrets har sin tredje ordinarie kretsfall-skjutning gemensamt med Halm-stadskretsen i Ulvered, Mästoc-ka, på söndag kl. 9-15, varvid visas i annons angivna marker ej få beträdas under den tid skjutningen pågår. Expeditionen är förlagd hos lantbrukaren Al-lan Toresson och är öppen kl. 9-10.30. Någon servering är ej anordnad.

Sydhallands kretsmedlemmar samlas vid expeditionen tävlings-dagen kl. 8 fm.

Laholms Bridgeklubb

har nu slutspelat sitt klubb-mästerskap för par. Detta har spelats under fyra tävlingskväl-lar i två divisioner, vardera med 12 deltagande par. Följande re-sultat nåddes, division I: 1) Har-ry Stane-Dick Lange 776 p. 2) Carl Christensson-Bertil J. hns-son 736 p. 3) Inga och Hilding Svensson 706 p. 4) Georg An-dersson-John Jannerdahl 683 p. 5) Carl Erik Sevandersson-To-re Linneros 673 p.
Division II: 1) Hjördis och Fredrik Johansson 746 p. 2) Knut Olofsson-Henry Svensson 704 p. 3) Maars-Gunnarsson 686 p. 4) Alf och Kurt Nilsson 686 p. 5) Håkansson-O. Olsson 685 p.

Klubben har även påbörjat en individuell tävling över tre kväl-lar och efter första kvällen är de bästa resultaten: 1) Karin Johansson 218 p. 2) Fredrik Jo-hansson 209 p. 3) Maars 204 p. 4) John Jannerdahl 198 p. 5) Vil-la Andersson 196 p. 6) Kurt Nilsson 195 p. 7) Mina Janner-dahl 179 p. 8) och 9) Gunnar An-dersson och Nils Benediktsson. Sammanlagt deltagar 28 spelare.

med kaffepetter och katt som sällskap. Så går då färden bort över åkern, bort över land och vatten, bort till Blåkulla, som ligger någonstans eller ingen-stans.

I småungarnas ögon återspeg-las glansen från eldens glöd. De-ras ögon är eldar! — Så går kvällsstunden. Elden falnar. Blott en glödande hög minner om det som varit.

Lång dags färd mot natt...
Ute på åkrarna kvider viporna ännu i dunklet. De märker väl eldarnas mångfald och undrar vad som står på. Men i sitt undermedvetna tänker de nog att det är människornas sätt att tina upp de vinterkalla sinnena. Att det är deras sätt att göra sig mottagliga för sommarvärmern. Genom att låta glöden från påsk-elden värma.

Kvällen är klar och stilla. Den guldglimmande himlen i sydväst ger ett lifte om sommarnätters halvljus.

Lars-Georg Sjöholm.

— LT —

— LT' —

Fackutbildning drivs för långt?

Är det värt öde att veta mer och mer om mindre och mindre? Enligt amerikansk undersökning kan en normalt begåvad människa tillägna sig endast 16 procent av ett föredrags innehåll. Frågan är om inte skolans effektivitetsapostlar redan över-skridit sin komptens. En dansk skolman, Mads Nissen Styck, har nyligen framhållit, att den moderna skolan med sin rent kunskapsmäs-siga inställning leder rakt fram till en seriefabrikation av roboter och därmed ett samhälle liknande det som skildras i "Callocain" och "1984". I den amerikanska litteraturskriften "The Saturday Review" har prof. Harold H. Smith berättat om det stora intresse som f. n. finns i USA för införandet av det s. k. "studium generale".

Detta studium åsyftar i motsats till den praktiska och teoretiska yrkes-utbildningen utvecklingen av personlighets- och karaktärsanlagen. Bl. a. skall man ge stora överblickar över viktiga ämnesområden för att stimulera och uppöva förmågan att tänka och värdera självständigt. Det är inget tvivel om, skriver Smith, att det under den närmaste framtiden krävs djupgående förändringar i vårt skolväsen, om inte begreppet demokrati skall sjunka ned till ett tomt begrepp.

Det lär springa omkring massor med skolpsykologer på våra folkskoleledningar. Men har man någonsin hört att enbart psykologi givit en människas liv större rikedom och värde? Många unga ära-re känner sig stå maktlösa inför den uppgift de ställts inför. Så välbekända de än är i pedagogik fattas dem ofta det mest väsentliga: förmågan att i eleverna väcka ett skapande inre förhållande till dikt, religion och historia.

Tyvärr har även folkhögskolan på sina håll urartat till ett slags institut för realskole-preparand-kurser. Men ännu finns det många ställen där gamla goda folkhögskolans kvar, av Grundtvig kallad "skolan för livet". En tids-ålder med analys och specialisering som kännetecken och med personlig osäkerhet och isande ensam-hetskänsla som resultat behöver

som jämvikt en folklig skola, där ungdomen kan få något sammanhang i sin livssyn och upplever gemenskap. Eller skall vi utan kamp överlämna den saken åt någon politisk ideologi eller fanatisk sekt? Folkhögskolan, yttre för en tid sedan en rektor i vårt sydliga grannland, behövs f. n. mer än någonsin. Men den måste besinna sig om sina egna möjligheter.

De flesta studenter vid våra universitet och högskolor önskar utbildning en grundlig fackutbildning. De har bråttom med sina studier, då det gäller att snarast möjligt specialisera sig och tjäna pengar. När Chalmers för fem, sex år sedan för de blivande ingenjörerna anordnade en veckoföreläsning i ämnet "Att behandla folk" anmälde sig av 1,200 studenter tio. Föreläsningsserien behövdes inte för att tentera. Huru skall samhället om tio år se ut med dylika analfabeter och fackidioter på nyckelposter? Det fundamentala i allt vetenskapligt tänkande är som bekant känsla för sammanhang mellan de olika fenomenen. Specialundersökningar utan denna helhetssyn torde vara oförklarbara. Ta våra stora naturvetare The Svedberg och Theorell. Man behöver inte veta så mycket om deras arbeten för att förstå, att de ligger ande bakom deras forskningsfält, deras oavslutade och systematiska koordinering av små detaljer. Våra vetenskapliga fackskolors klientel liknar i sin andelsa specialiseringsmosaikstenar som glömt sitt mänskliga och systematiska koordinering av små detaljer. Våra vetenskapliga fackskolors klientel liknar i sin andelsa specialiseringsmosaikstenar som glömt sitt mänskliga och systematiska koordinering av små detaljer.

Hela vårt skolväsen, inkl. universitetet återspeglar på ett flagrant sätt tidens djupa splittring och brist på klar målsättning och fasta värdenormer. Det vore märkligt, om det förhöll sig annorlunda. Men detta får inte avvalla oss från att åter och åter peka på, att effektivitet och specialisering utan motsvarande utveckling av de mänskliga och andliga resurserna med nödvändighet måste leda till en ödesdigert utarmning av samhället, till en farlig försäkring mot den andliga motståndskraften mot förödande virusangrepp.

Ford Taunus

— pigg motor 55 HK — rymligt karosseri med bra sikt — ovanligt väl utförd inredning — Se den — kör den.

SYDKRAFTS FEMTIOÅRSJUBILEUM II:

Skånska Cement byggde kraftverken i Bassalt, Majenfors o. Knäred för 2 milj.

Sydsvenska Kraftaktiebolaget eller som den betydligt trevligare förkortningen lyder, Sydkraft, har firat sitt femtioårsjubileum bl. a. med utgivandet av en förtämlig historik, författad av fil. dr Alf Aberg. De femtio åren hänger nära samman med Lagadalsens utveckling till elektriskt kraftcentrum och det var på Lagans fall, som Sydkrafts tillblivelse byggde. I en tidigare artikel, publicerad för någon vecka sedan, gav Laholms Tidning några glimtar från arbetet före starten — i dag skall vi ge några avsnitt från de allra första åren.

Det var, som framgår av den föregående artikeln, på våren 1906 som planerna på byggnaden började taga fast form. Det var Vattenbyggnadsbyrån i Stockholm med sin chef, professor Richter, som var Lagaplanens skapare, det var han som gjort upp planritningar och förhandlat med städerna. Men det uppstod en brytning mellan honom och konsul Schmitz och det blev i stället den tyske professorn Holz från Aachen, som blev bolagets konsultörande ingenjör.

År 1906 beslöt utbjuda arbetet med de fyra kraftstationerna i Majenfors, Bassalt och Knäred på entreprenad. Staten hade under tiden förvärvat Karseforsfallet och fallet i Skeen samt ägde förut fallet i Laholm och bolaget alla ansträngningar att byta sig till något av dessa strandade. Entreprenaden av de fyra andra skulle även annonseras i danska och nordtyska tidningar men det blev i alla fall Skånska Cementgjuteriet i Malmö som i april antogs till entreprenör.

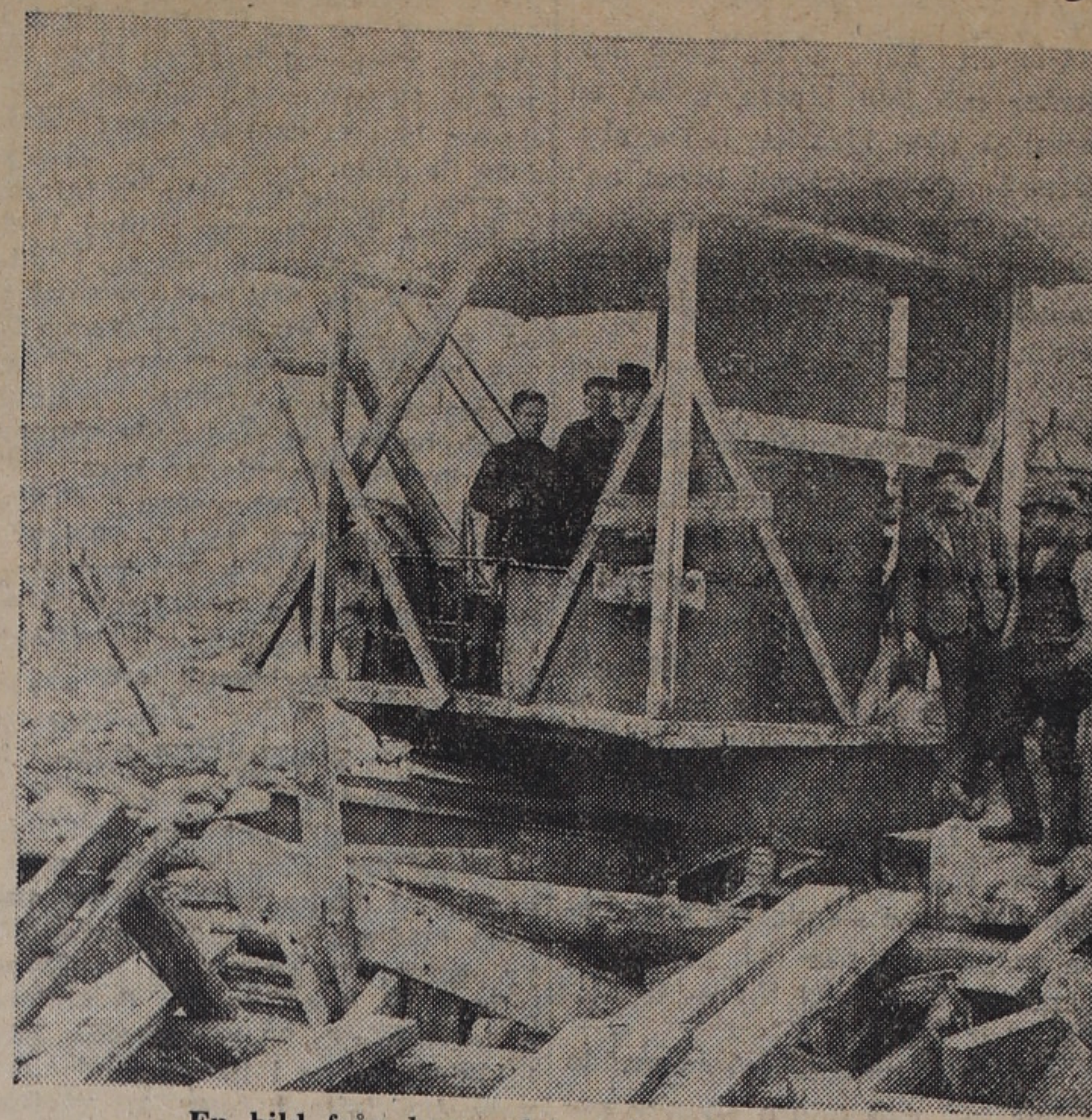
Entreprenadssummorna för Majenfors uppgick till 515.000 kr., för Bassalt 465.000 kr. och för båda Knäredsanläggningarna 1.055.000 kr. Den 1 maj 1907 togs det första spadtaget vid Lagan under ledning av ingenjör Gustav Samuelsson och en väldig arbetstyrka hade upp-bådats. Tidvis var 700 man samsatta med att omdana landskapet från Majenfors till Knäred. Naturförhållandena voro ogynnsamma eftersom fallhöjden på 40 meter fördelade sig på en hel mil. Det var nödvändigt att dämna upp älven och gräva stora tillöpps- och avloppskanaler. De skummande forsarna dämades in i betongklädda dammbyggnader och väldiga dammar täckte de områden, där skogen förut varit ensam rådande.

Redan på hösten 1906 hade styrelsen låtit uppföra en provisorisk kraftstation på vänstra stranden av Majenfors och härifrån kunde man under byggnadstiden överföra elektrisk kraft till byggena vid Bassalt o. Knäred. Alldeles ovanför vattenfallet i Majenfors byggde man en provisorisk transportbana på träbocor över Lagan och denna ledde till en tillfällig lastnings- och lossningsbrygga på Markaryd—Veinge järnväg. Grus till betong- och muringsarbetena hämtade man på denna järnväg från grustag i Knäred eftersom användbart betonggrus inte stod att uppbära i Majenfors.

Här trivs hon så bra och har det så varmt och gott. Hennes självförmågor är mycket goda, hon sticker lite då och då, ser att läsa tidningen och lagar alla kläder till sig själv. Glad och förtjusad är hon över sin lott. Hon tycker att det skall bli så roligt när det nya äldershemmet blir färdigt men har trivts så bra på det gamla också. Det finns ju så mycket att titta på, tag och bussar går utifrån förnsten och på sommaren har hon tennisplanerna också att se på.

Lina har varit lite krasslig i vinter men nu är hon bättre igen och hon berättar så gärna om gamla tider. Man får bara hoppas att krafterna står bi i tre år till så att hon kan få den stora glädjen att uppleva sin hundraårsdag. Men på den ovanliga högtidsdagen i morgon blir hon säkerligen också ihågkommen.

Cel.

En bild från byggandet av Bassalts kraftstation

trakten. Också till Bassalt måste man hämta grus i Knäred. För att underlätta transporter byggde man en väg till hållplatsen i Putserd och därifrån drogs på norra Lagastranden en smal-spårig järnväg, den s. k. bolags-järnvägen, ända ner till Knäred.

Enligt entreprenörens utfästelser skulle arbetena vara färdiga under åren 1908—1909. Vid Bassalt stötte man emellertid på o-väntade grundsvårigheter som försinkade arbetet och ökade kostnaderna. Det visade sig nämligen att dammbotten inte ö-verensstämde med de ursprungliga ritningarna utan bestod av sten och sand. Här måste man utföra stora schaktningsarbeten och uppföra en stötbotten av murverk, stenkor och stenfylning. Först ett år senare än beräknat stod anläggningen färdig att taga i bruk.

Turbinerna levererades av Karlstads och Finshyttans mekaniska verkstäder och generatörerna av ASEA i Västerås. Det gällde att redan från början åstadkomma en enkel och överskådlig anläggning där varje del kunde repareras och utbytats utan att driften i dess helhet blev störd. De fyra kraftstationerna fingo i stort sett samma ställverksutrustning men skilde sig åt genom antalet utgående ledningar. Övre Knäred blev huvudstationen för energidistributionen och utrustades med åtta utgående ledningar. Till samlingsledningarna i huvudstationen anslöts sig ledningarna från de andra och överföringsledningarna till Malmö utfördes som dubbel-linje. Samtliga överföringslinjer utfördes för den vid ifrågakommande tidpunkten höga driftspänningen om 50.000 volt.

Till den intressantaste och svåraste arbetena under de första byggnadsåren hörde uppförandet av kraftledningarna. Det långa och vittutsträckt ledningsnätet var anläggningens ömtåligaste del och det var nödvändigt att göra detta så driftsäkert som möjligt. Våren 1907 började man staka ledningen och huvudlinjen skulle enl. planerna sträckas från Övre Knäred över Hulebäck och Mörrarp till Malmö och vidare till Trelleborg. Markpriset på Skånes slätter visade sig bli så högt, att det gällde att i möjligaste mån minska antalet stolpar. Därför fattades det radikala beslutet att endast använda en stolpe av järn och med långa spann. Kraftledningen utgjordes av två trefasledningar och på varje km uppställdes spännstolpar, linjernas fasta stödpunkter vid eventuella

Forts å nästa sida

Hälarna var drivande kraften bakom kopparligans bravader

Andra dagen av rannsakingen med kopparligen på Tingshuset i Halmstad gick snabbt undan och det av häradshövdingen uppgjorda tidschemat hölls perfekt. Några större sensationer framkom inte utan det hela blev en återupprepning av vad som sagts dels första dagen, dels vid de tidigare rättgångarna här i Laholm. Domar för alla fyra samt en tidigare rannsaktad femte man kommer att ges på tisdag.

Förmiddagen ägnades åt genomgång av de olika brott, som de häktade Fridolf Karlsson och Lööf hade gjort sig skyldiga till. Karlsson hade deltagit i fem grova stölder, en vanlig stöld och ett stöldförsök samt fyra häleriöppningar och detta erkände han i huvudsak. Bland hans brott märktes inte mindre än tre inbrott på Hallaborg i Knäred samt det ödesdigra besöket i Vallberga den 4 februari. Lööf erkände fem stölder, samtliga förövade i Göteborg och Bohuslän.

På eftermiddagen hördes så samtliga fyra mot varandra och det gällde huvudsakligen en del detaljfrågor där uppgifterna inte stämde riktigt. Bäst reda på sig hade därvidlag Finn medan Jakobsson svävade mer på målet. Kassaskåpsgruppen i Harplinge och vad man sedan gjorde med kassaskåpet blev diskuterat men någon riktig reda blev det ej. Likaledes rörde delade meningar om man passerat den affär i Sättila, som sedan plundrades på sitt varulager, innan man gjorde inbrottet där. På domarens fråga förnekade Finn att man diskuterat att göra inbrott i något postkontor — men Karlsson hade

nämnt, att om en sådan sak blev aktuell, så visste han ett fint kontor i Hedekas, som var lämpligt att hälsa på.

FINN HUVUDMANNEN

Så blev det slutplädering och här framhöll åklagaren, landsfiskal Elmin, att det var ovanligt med så lång häktningstid men att detta nödvändiggjorts genom Finns och Jakobssons obenägenhet att klämma fram misstankarna väckts och polisen kunnat bevisa brott hade de bekvämt sig att tala om dem. Finn, Jakobsson o. Karlsson betecknade åkl. som huvudpersonerna och de övriga mer bifigurer. Finn var den starkaste mannen och det hela började sedan Finn och Karlsson, som bägge kände varandra sedan barndomen, råkats 1954. Karlsson påverkades då av Finn och den förre tjänade inte något nämnvärt på affärerna.

Finn och Jakobsson hade fått kontakt med varandra redan i februari 1955 och sedan begått 11 brott tillsammans. Finn hade organiserat allt, lånat bil och

Forts å nästa sida

Richardson's bilhus
LYGAREGATAN 12
TEL. VÄXEL 18040

SENASTE NYTT:

Anita vigs i Florens i maj

Bröllopsklockorna ringer troligen i Florens i maj för nyförlovade Anita Ekberg och den engelske skådespelaren Anthony Steel — om alla komplicerade internationella legaliteter kan ordnas. Om inte, blir vigseln i Californien i juni. (London i dag).

Familjenyheter

FÖDELSEDAGAR

70 år

fyller i dag fru Gerda Andersson i Eket, maka till framtidne lantbrukaren Emanuel Andersson. Hon är född i Ränneslöv. I sina unga år hade hon olika platser bl. a. i Laholm och Halmstad och var slutligen under femårs tid städerska på Vallberga Gärd innan hon år 1911 ingick äktenskap. Makarna innehade ett lantbruk i Bassholma, varpå de alla åren nedlade ett energiskt och intresserat arbete. År 1944 försäldes hemmanet och makarna flyttade till Eket.

60 år

fyller i morgon polisman Folke V. Ljunggren, Torup. Han är född i Laholm och var i ungdomen under en tioårsperiod anställd vid Sv. flottan i Karlskrona. Därpå återkom han till Laholm och tog tjänst vid polisen. År 1928 anställdes han som flärdingsman i Torup, och där har han alltsedan dess varit verksam. Nu avgår han från sin tjänst med pension.

Fr Ljunggren har varit en omtyckt och värderad man på sin post ute i Torup. Han har med stort intresse och stor skicklighet ägnat sig åt sin tjänst. Dessutom har han varit instruktör inom civilförsvaret. Hans speciella hobby på fritiden har i många år varit filatelin, och han förfogar över en stor och mycket varierad frimärkssamling.

50 år

fyller i morgon överlärare Birger Johansson, Vessinge. Veinge, J., som är skåning till börden, avlade folkskollärarexamen i Lund 1928, och året därpå blev han lärare vid folkskolan i Vessinge, Veinge, en befattning, som han fortfarande innehar. 1944 blev J. tillsättningslärare o. 1947 överlärare i skoldistriktet. Han är en dugande lärarekraft, som med intresse ägnar sig åt sin gärning. J. har också engagerat sig i kommunala uppdrag. Alltsedan 1935 tillhör han kommunalfullmäktige, sedan 1936 skolstyrelsen och var åren 1936—51 också dess kassör. Han är sedan 1937 rektor för Veinge yrkesskolor och sedan 1948 ordf. i byggnadsnämnden. Som hobby har J. jakten, och han har varit ordf. både i Veinge Jaktvårdsförening och Veinge södra Jaktvårdsområde. Personligen är J. en praktisk, sansad och rejäl man, som åtnjuter allmän aktning.

FÖRLOVNING

— Löjtnanten vid Wendes artilleriregemente, Lennart Westergård, och fröken Gun-Britt Arvidsson, dotter till f. d. köpmann Arvid Jönsson och hans maka Ellen, f. Larsson, Laholm.

LYSNING

— för första gången i söndags i Laholms kyrka för Heimer Jönsson och Siv Asta Evy Larsson, Kungsgården, Laholm.

Jag
såg
i går..

...i det ljuvliga vårvädret att hästhoven blommade så vackert på tomtens utanför redaktionsfönstren — men när jag drog upp rullgardinen i morse att jag låg ett tjockt snötäcke. Var det ett försenat aprilskämt?

VIGDE

— i lördags i Skånes Fagerhult kyrka mellan snickeriarbetare Sten Sune Ingemar Bengtsson, Björnekulla församling och lagerbiträdet Gerd Irene Josefsson, Skånes Fagerhult. Vigselförrättare var kyrkoherde Ludvig Bengtsson.

— Ett högtidligt kyrkbröllop ägde påskafsten rum i Asinge kyrka där hemmansägare Astor Lindberg, Erikstorp, Markaryd sammanvigdes med frk. Birgitta Andersson, dotter till framtidne lantbrukaren Gustaf Andersson och hans efterlevande maka. Brudnåbb var Lena Eriksson, Halmstad och Börje Andersson, Mättagård, Slöinge. Brudparet uppvaktades av följande marskalkar och tjärnor: Sven-Erik Axelsson—Ingrid Andersson samt Henry Lindberg—Lisbeth Lorentzon.

Brudföljet tagade in i kyrkan till tonerna av brudkören av Lohengrin av Wagner. Vigseln förrättades av kyrkoherde Hj. Cervin och fru Svea Nordin, Arstad sjöng "O Gud, vi lova dig" av Norlén. Brudföljet lämnade kyrkan till tonerna av Mendelssohns Bröllopsmarsch.

Efter vigseln gav brudens moder middag för ett stort antal inbjudna. Härvid hyllades de nygifna med tal av mejerist Elov Svensson, Semb, brudens moder fru Gunhild Andersson, brudgummens fader hemmansägare Olof Lindberg, Erikstorp, Markaryd, brudgummens broder skogvaktare Henry Lindberg, Ljungby, lantbr. Johan Andersson, Gellinge, lantbr. Sten Andersson, Mättagård, Slöinge, frk. Kerstin Andersson, Harplinge och hr Sven-Erik Axelsson, Linköping. Frk. Marianne Svensson, Semb läste hyllningsverser och ett stort antal telegrafiska lyckönskningar anlände.

DÖDSFALL

Amalia Jansson. I en ålder av 72 år avled på påskdagen änkefru Amalia Jansson, f. Svensson, Hyllinge, änka efter tegelbruksarbetaren Joel Jansson.

Hon var född i Hasslöv, men kom redan i unga år till Skåne, då föräldrarna flyttade först till Rosendal och sedan till Hyllinge. Efter anställning i Köpenhamn ingick hon äktenskap 1919, var efter makarna bosatte sig i Hyllinge. Snart började fru Jansson gå bort som kokfru och gjorde sig känd för sin goda mat. Fru Jansson sörjdes närmast av sonen,

Forts å nästa sida

Vintern kom tillbaka i natt

Decimeterdjup snö, tio grader kallt och gnistrande sol över nejden, så tedde sig "våren" i dag på morgonen — torsdagen den 5 april. Gator och vägar voro mångestades såphala och trafiken fick gå med stor försiktighet. Uppåt dagen lär det enligt väderlekstjänst bli plusgrader och då försvinner väl det mesta av snön från man hoppas. Meteorologerna trösta oss annars med att den varma luften finns även i våra nejder. Den har bara hamnat så högt upp i rymden, ovanpå det kalla luftlagret vi har nere vid jordytan. Det var denna "situation" plus snöväder, som var i faggorna, som framkallade de konstiga ringar man i går kunde iakttaga runt kring solen.

Sorgklänningar

i ett värdigt och förmänt utförande alltid i största sortering hos

Grand Magasin LAHOLM

Laholms äldsta fyller 97 år - sticker och läser dagligen

I ett varmt och ombonat hörn nere i ett rum på Laholms älderdomsheim sitter Lina Bengtsdotter. Binget har hon lagt undan när vi kommer ned för att hälsa på henne, annars är hon dagligen sysselsatt med att sticka. Men i morgon fyller hon nitiosju år och det är för att få en pratstund med henne med anledning av högtidsdagen, som vi kommit ner där. Hon är stadens äldsta och visserligen har ju åldern tagit ut sin rätt — men det skulle absolut inte förväna om hon komme att uppleva sin hundraårsdag, så pass pigg är hon.

Så berättar hon gärna om gamla tider. Lina är född i Årabergera och så mycket bevant med skolgången blev det inte — en månad under hela sitt liv. Så fort hon gått och läst för prästen var det att ge sig ut och tjäna och i 15 års tid hade hon plats på olika lantbruk i trakten. Det var hårt jobb, upp kl. 3 och 4 på morgonen och lite betalt.

När så Lina kom upp i trettioårsåldern fick hon plats i staden hos kamrer Persson på Göteborgs bank. Hos honom stannade Lina i 31 år och här fick hon sitt verkliga hem. Han ägde den gård, som järnhandlande Jönsson nu äger och här hade han också banken. Flera banktjänstemän hade han också och sammanlagt nio rum fanns det att stöda så nog hade Lina och hennes kamrat mycket att göra. Men kamreren var så snäll, att de stannade så gärna fast de hade en stor trädgård att sköta också. Lönen var inte så värtst furstlig — de första åren var den 70 kr om året och det var en stor händelse när den höjdes till 80 kr om året — och kamreren fru tyckte det var alldeles kolossalt. Men dessutom fick Lina och hennes kamrat 15 kr vardera till jul och lika mycket var när kamreren tyllde år. På detta kunde de ändå spara en hel del. Men inte var det lönt att komma och begära sig för någon söndag för att göra av med pengar. Självt var kamreren så sparsam,

LINA BENGTSDOTTER.

sam och ville att hans husfolk också skulle vara det.

Naturligtvis hade kamrer Persson ofta fester och det var många gamla laholfare, som trivdes där. Särskilt minns Lina apotekare Egon Hanson och hans fader, enkla och trevliga människor bägge två. De sista 12 åren var kamrer Persson änkekanan men Lina och hennes kamrat skötte huset för honom. En son hade han och tre döttrar varav sonen reste till Amerika där han dog helt ung. Även flickorna äro för länge sedan borta, de två dog helt hastigt och den tredje var på sin tid gift med stadsfiskal Palmgren i Laholm. När så kamreren gick bort upplöstes hemmet och Lina och en kamrat köpte sig ett hus i Gamleby mitt emot Slottets bageri.

Kamraten dog ganska snart och i 21 år bodde Lina, ensam i sitt hus vid Gamlebytorp. Hon sysslade med stickning och gick gärna bort och hjälpte till i trädgårdarna ty hon trivdes så bra med trädgårdsarbete och så städade hon. Ända tills för nio år sedan eller tills hon var 88 klädde hon sig själv men de sista åren har hon bott på älderdomsheimet.

MARKARYD

Direktör Folke Svedenfors är i Amerika — forskar efter emigranter från Sunnerbo

Den kände Markarydsbon direktör Folke Svedenfors befinner sig just nu i Amerika där han dels bedriver textilstudier, dels och kanske allra främst bedriver studier efter emigranter från Sunnerbo härad. Han har hälsat på hos Svensk Amerikanerens Tribünen och ur denna tidning lånar vi en hel del intressanta utfallanden av direktör Svedenfors.

Folke Svedenfors är mest verksam inom den svenska textilindustrin såsom direktör i Bröderna Svedenfors Textil AB i Markaryd, Småland, men har bygge- och emigrantforskning som hobby, och det är närmast som forskare han nu är i Amerika, skriver den citerade tidningen. Svedenfors har skrivit flera vetenskapliga arbeten i ämnet, lett kurser och hållit föredrag och haft ett tiotal framträdanden i Sveriges radio. Under Amerikaturen gör han dessutom marknadsundersökning beträffande export hit av svenska linnevaror. Dir. Svedenfors har hunnit se sig om en del i USA och har ögon och öron öppna för allt.

Jag har upplevt mycket givande i USA, omtalar direktör Svedenfors vidare. Särskilt minns jag besöket i studentstaden O-

Direktör
FOLKE SVEDENFORS,
Markaryd.

berlin, Ohio, en kulturens vagga. Själva stan är vacker med värdade parker och den ligger nära Cleveland. Studenterna sitter sin starka prägel på staden, som inte är lika annan jag sett i Amerika. Överallt ser man t. ex. studenter och annat folk som cyklar. Att folk inte åker cykel mycket i andra amerikanska städer är något en nordbo lägger märke till. Den svenska trafiken har som bekant mycket cyklar.

Oberlin har cirka 2,500 studenter och 200 lärare, alltså en ovanligt stor lärarkår. De studerande läser främst konst och musik, men även finns en liten avdelning för teologi. Jag rekommenderar på det varmaste ett besök i Oberlin.

Emigrantforskningen.

På tal om emigrantforskningen sade Svedenfors att någon djup undersökning av något mindre område inte tidigare gjorts, och han är nu angelägen att komma i kontakt med gamla emigranter. Det gäller främst folk, som utvandrade från Sunnerbo i Ljunga pastorat, omfattande socknarna Hamneda och Södra Ljunga — platser som hade toppsiffror när det gäller utvandring.

Som undersökningsområde har jag valt Södra Ljunga pastorat (omfattande socknarna Hamneda och S. Ljunga) i Sunnerbo härad, Kronobergs län. Och detta av flera skäl: Arkivalierna där är i sällsynt gott skick, emigrationen till Amerika var som sagt större i Sunnerbo än i något annat svenskt härad och S. Ljunga pastorat hade toppsiffror. Slutligen ligger undersökningsområdet på endast 3,5—4 svenska

Påskens möten i Missionskapellet. Långfredagens gudstjänst i missionshuset i Markaryd inleddes med sång 198 i Sions toner "Vid Jesu kan det dyra, jag vill mig lägga ner". Predikan hölls av Natanael Johansson. Texten var hämtad ur Lukas evangeliet 23 kap. med orden — Frälsningens dag — som ämne.

Påskdagens möte inleddes med ps. 211 "Upp min tunga", varefter predikant V. Brandt predikade över dagens evangelium, text ur Mark. 16 kap. Livets furste — Jesus Kristus triumferar ty Herren lever och sorgen är förbyt till glädje. Verner Johansson läste ur 1 Kor. 15 kap. v. 12—23 och talade om honom som är uppstånden från de döda.

Efter uppehåll för kaffe talade redaktör J. Wessmark med text ur 1 Kor. 15: 3—9 och med ledning av detta bibelord gavs svar på frågorna "Vem var Jesus?" och "Vad ville han?" Från Westerstads och fröken Gullan Axelsson bidrog med goda sånger "Nu är frälsningsdagen kommen" m. fl. Natanael Johansson avslutade mötet med Ef. 1: 16—23 i vilket framhölls att Kristi onådnad, delse uppenbarar Guds kraft. Mötet var väl besökt och kollekt upptogs för verksamheten.

Markaryds Befälsutbildningsförening

har nu avslämnat sin berättelse över det gångna årets verksamhet. I denna meddelas att antalet medlemmar är 125 varav 85 är aktiva. Av de aktiva medlemmarna är 5 officerare, 6 underofficerare och 26 underbefäl. Utbildningen har i likhet med tidigare bedrivits i form av veckoslutskurser och omfattat 6 omgångar. Denna utbildning har ägt rum tillsammans med Ströms närbruk. Befälsutbildningsförening och själva utbildningen har dels varit förlagd till Markaryd och dels till Strömsnäsbruk. Som instruktörer har kapten Leif Wass, löjtnant Törneblad

mils avstånd från min hemort, Markaryd.

Följande tillvägagångssätt har jag i huvuddrag valt för undersökningen: Efter avskrift av samtliga uppgifter i in- och utvandringslängderna i kyrkoarkivet från 1861 samt penetrering av Statistiska Centralbyråns motsvarande material genomgås husförhörlängderna, varefter ut- och invandrare är identifierade med data. Ett register uppläggs över alla dessa personer, som blir föremål för statistisk bearbetning m. m. Med ledning av färiska mantalslängder bearbetas varje hushåll i socknarna med intervjuer med ledning av frågelistor, upprättade i samråd med främsta expertis på området. Även frågor av sociologisk natur upptages, såsom korrespondensfrekvens mellan hemland och utvandrare osv. För att få relief till resultaten utgives av mig frågelistor i samarbete med vetenskapliga institutioner såsom Folkliksarkivet i Lund, Etnologiska undersökningen i Stockholm m. fl. Dessa frågelistor går ut till dessa institutioners medarbetare landet över.

Till assistens vid de omfattande fältarbetena erhöj jag år 1954 ett bidrag från konung Gustaf VI Adolfs fond för svensk kultur. Konungen har själv uttryckt sitt intresse för mitt arbete.

Undersökning fullföljs i USA.

För fullständighetens skull blev det nödvändigt att i viss utsträckning föra över undersökningen till Amerikas svensk bygd under några månader med början i februari 1956. I samband med mina tidigare omfattande forskningar såväl i fältet som ett 30-tal arkiv samt vid publiceringen av forskningsresultat och vid bearbetning överhuvud av material från tryckta och otryckta källor har jag i stort sett själv bekostat mina arbeten från ett smärre anslag från officiella fonder.

Det rör sig om mycket betydande belopp, som jag ofratt av intresse. När det gäller den amerikanska delen av den här skisserade undersökningen har jag dock icke resurser att genomföra den utan hjälp utifrån. För ett effektivt genomförande torde erfordras omkring 3,000 dollar. Det är min förhoppning, att svensk-amerikanska kretsar skall ha en särskild förståelse för detta ändamål det här gäller. För publiceringen sedermera torde anslag för svensk fond kunna påräknas, säger dir. Svedenfors, som också har med ett vackert färgbildsföredrag om Sverige i bagaget. Det innehåller kanske den bästa kollektion färgbilder som någonsin visats från Sverige.

Skånska Cement...

Forts fr. föreg. sida.

linbrott. Däremellan ställdes på 120—150 meter avstånd från varandra bärstolpar.

Bolagets linjebyggande ingenjörer hade många svåra problem att bemästra. Den lägsta strömförande linan skulle ligga 12 meter över marken, och spännmasterna skulle hålla en belastning av 4,300 kg i toppen. Det blev nödvändigt att åstadkomma ordentliga fundament med byggnadsmetoder, som förut inte kommit till användning i den unga elektriska industrin. Därför beslöt det att gjuta fundament i betong på den plats där de skulle stå. För varje spännstolpe beräknades ett fundament om 20 ton medan det räckte med 8 ton för bärstolparna. Stolparna restes sedan med hästar. Ledningsnätet fick en längd av 188 km. och var näst efter Trollhättan och Gullspång det största i sitt slag i Sverige. Den djärva tanken höll på att förverkligas och när konsul Schmitz i april 1910 uttalade sig för Aftonbladet pekade han med stolthet på högspränningsledningen från Hallandsås till Malmöslätten. "Det skånska jordbruket kommer att få fördel av anläggningen förklarade han, ledningar skall dragas till de stora egendomar och därmed spara dyrbara arbetskraft. Det torde inte dröja länge förrän bolaget med sitt ledningsnät omspanner en stor del av Syd-sverige".

Efter två års arbete var Majen-forsanläggningen färdig att tagas i bruk. Kraften från Lagen ledades för första gången den 7 maj 1909 till Malmö Yllefabrik, konsul Schmitz' företag och den 23 april 1910 togs Bassalts kraftstation i drift. Sedan också Knäredsanläggningarna blivit fullbordade på hösten samma år stod de första Lagaverken färdiga att invigas och till denna skall vi återkomma i senare artikel.

Cel.

Hälarna var...

Forts. fr. föreg. sida.

kontaktat hällarna samt tagit emot betalning. Han hade fört ett strängt regemente och sett till att medarbetarna fått göra grovtysslorna. Han var hård och hänsynslös med ett klart intellekt, framhöll äkl.

Jakobsson var van att handskas med kofot men inte någon ledaretyp. Felet med honom var att han saknat förfäse i samhället och att han var osjälvsständig.

Karlsson hade också bara varit en bricka i spelet men en nyttig sådan eftersom han hade licens som skrotuppkoppare och kunde vara mellanhand till hällarna. Han hade spelat en full roll men var ingen förhörd brottsling. Vad Löf beträffade ansåg landsfiskalen honom som en opålitlig figur som dessutom missbrukade sprit och hade tråkiga familjeförhållanden.

Försvarsadvokaterna

fick sedan ordet och för Finns del förklarade Stig Pehrsson, att Finn, sedan han kommit ur fängelset 1952 sökt börja ett nytt liv men misslyckats. Han ansåg att det var Karlsson, som förlämnat Finn och inte tvärtom, som äkl. påstått. Finns brottslighet var av stor omfattning men skroten hade överallt varit synnerligen lätt åtkomligt. Hällarna hade varit den drivande kraften — hade inte de köpt allt utan att fråga så hade ligans verksamhet snart kommit av sig. Visserligen var Finn en ledarnatur men det hade inte behövts någon ledare, alla hade hjälpts åt och Jakobsson var den,

och överför Henriksson från 11, Växjö, tjänstgjort. Tränings-skjutningar har varit anordnade i föreningens egen regi. Föreningens stod som arrangör av 1955 års kretsfalltävling som var förlagd i trakten av Hannabad. Den egna föreningen hemförde stora segrar och tog första lagpris genom Georg Salomonsson, Gösta Gustafsson och Leif Bränat. Georg Salomonsson blev individuellt segrare i samma tävling. Vid förbundets falltävling i trakten av Växjö placerade sig Georg Salomonsson och Gösta Gustafsson långt framme i pristal. 3 föreningsmedlemmar har deltagit i av Centralförbundet anordnade kurser och Georg Salomonsson har representerat föreningen vid en av Centralförbundet anordnad kurs för fältsportledare. Föreningen deltog i likhet med tidigare, vid firandet av Svenska Flaggans dag. Föreningens samlingsskolek FET-GÅ har varit utlyrd ett flertal gånger till ortens föreningar,

"Hamla-Kalle" från Laholm berättade minnen i radion

När man i många år har rest runt i Sverige som försäljare kan man ha nog så mycket att berätta, och hinner också att skaffa sig många vänner. Många av dessa passade säkert på i går eftermiddag att höra på när "Hamla-Kalle", eller Karl Andersson som han egentligen heter, berättade i radion om sina många minnen. "Hamla-Kalle" bor egentligen i Laholm, men vi ser honom inte så ofta, för han är ju mycket ute på sina resor.

Han berättade i radion rappt och trevligt om sina äventyr och med många glada historier, så han fick riktigt åhörarna med sig. Som framgår av namnet är det hamlar eller svänglar, som det också kallas, han har sålt till bönderna och deras hästar. Men hästarna försvinner ju mer och mer och för sex år sedan övergick han till att sälja verktyg. Kalle har fått många vänner bland Sveriges bönder, men han har även träffat på en bonde som sade att han för de pengar Kalles svängel kostade hellre köpte en bra piska och en liter brännvin.

Kalle sände en gång ett telegram till en ung bondson, som skulle gifta sig. Han undertecknade telegrammet med sitt landskända namn, och på bröllopet var det en som när telegrammet

lästes upp trodde att telegrammet var från en Hamilton.

Kalle berättade vidare att han är en stor naturdyrkare. Han kör aldrig fort, utan stannade till då och då och beundrade de naturseerier som det är så gott om i svenska bygder.

På en fråga vilket "landskap han tycker bäst om, blev svaret att det var en svår fråga, men efter moget övervägande blev det Västerland och Västergötland som han skattade högst. — Där det är styv jord och styv lera blir människorna också styva till sinnes, menade Kalle.

Sedan 1919 har "Hamla-Kalle" gjort sina resor på motorcykel, och just nu håller han på att slita upp sin sjunde. Sträckan han kört motsvarar ungefär tjugogångar runt jordklotet, anser han. På så många mil är det ju naturligt att det har blivit en del olyckstillbud, men som den skicklige föraren han är har det aldrig hänt någon svårare olycka. Hans otrevligaste minne är nog när han höll på att köra mot tåget i Skogaby, men kvick som han är slängde han sig ner och låg stilla tills tåget passerat.

När man hållit på så länge som "Hamla-Kalle" att göra affärer här man kända människorna ganska väl, men med sitt glada humör har han blivit god vän med de flesta.

Unga odlare i Hishult startade med trafiklekt.

Unga odlare i Hishult hade i hade endast få prickar. Det hela blev mycket uppskattat av ungdomarna. Etta blev Anders Hansson, Hishult O prickar varefter följde Gullbritt Bernstsson, Norr Össjö, Mona Johansson, Norra Långhults bygget, Solvig Nilsson, Göstorsby, Sally Branting, Högaryd, Krister Karlsson, Linghult, samtliga en prick. Efter tävlingen samlades alla i skolan där det bjöds på kakao och smörgåsar och länsinstruktör Bror Johansson talade om klubbverksamheten. En lyckad upptakt för årets odlarearbete.

Från idrottssekr.

Laholms IF

Samtliga fotbollsspelare samlas ikväll kl. 17.30 vid idrottsplatsen för träning. Kom mangrant båda lagen match på söndag möte efter på Continental.

Veinge IF

Samtliga fotbollsspelare tränar i kväll i Göstors skola. Buss avgår från Veinge kl. 18.30.

Knäreds IK

A- och B-lagen tränar i kväll efter arbets slut. Samling vid planen. Match söndag.

Skogaby Bollklubb

Samtliga spelare tränar i kväll kl. 18.00. Samling hos Rune. Efteråt möte. Viktigt ärend.

Rännelövs GIF

Träning i kväll omedelbart efter arbets slut.

Laholms BK

Intresserade som önska medfölja bussen till Hålsingborg på söndag, där allsvenskarna HIP och Hammarby spelar, kan anmäla sig hos Gunnar Olovsson.

B.T.K. Serve

K.M. för juniorer i kväll kl. 18.30.

som brutit upp läsen de flesta gångerna.

Advokat Malmgren framhöll för Jakobssons del, att denn erkänt vad som lagts honom till last o. inte skyllat på någon. Han hade inte gjort sig skyldig till något brottsligt förrän han träffat Finn — båda hade tidigare varit dömda till 16 resp. 10 mån. straffarbete för skrotstölder. Men då fick J. inte villkorligt — hade han fått det så kunde han blivit en bättre människa. Han var nämligen en duktig och villig arbetare.

Advokat Dufva påpekade, att Karlsson var snäll och beskedlig och att han helt gått i Finns ledband. Hans tillstånd att handla med skrot hade utnyttjats av de andra. Han hemställde om villkorlig dom och att bli försatt på fri fot. Löf hade haft en tråkig uppväxttid och så sent som i december i fjol hade han dömts till 8 mån. straffarbete för stölder. Efter en kort överläggning meddelades att domar i fem fall kommer att meddelas på tisdag. Karlsson föresattes dock genast på fri fot.

Familjenyheter

Forts fr. föreg. sida.

polisassistent Ove Jansson, Mörap, svärdotter och barnbarn.

BEGRAVNING

— En högtidlig jordfästning ägde i går rum i kapellet på Laholms begravningsplats, då stoffet efter fru Ida Jacobsson, Laholm, vigdes till den eviga vilan. Prestaverande var målaren Axel Pålson och fabrikör Yngve Nilsson. Akten inleddes med ps. 586: 1—2, varpå kh. Håkansson höll griftetal och förrättade jordfästningen. Begravningsmässan inramades av ps. 355: 1—3 och ps. 95: 5—6. När kistan utbars ur kyrkan spelade musikdir. Pålsson "Min själ och sinne låt Gud rätta", av Bach. Vid gravens förrättade kh. Håkansson bön och ps. 609: 7 sjöngs.

Kh. Håkansson framförde de anhörigas tack för hedersbevisningarna. Många och vackra blommor hade sänkts till baren.

Under högtidliga former har stoffet efter f. lokförare E. W. Wikberg, Markaryd vigts till den eviga vilan i Markaryds kyrka.

Högtidligheten började med ps. 577 varefter officianten kyrkoherde Ingemar Lindstam trädde fram till baren och höll ett vackert griftetal och förrättade jordfästningen. Kantor Adolf Adgård sjöng "Härlighetens morgon" av Dahlgren varpå följde begravningsmässo och psalmsång.

Då kistan fördes ut till familjegraven spelade kantor Adgård en sorgemarsch. Sedan de närmast anhöriga framfört sina sista hälsningar talade f. d. lokförare Oscar Scholander och tackade för mångårig vänskap. Kyrkoherde Ingemar Lindstam lyste frid över griften. En vacker blomstergård nedlades.

DAMERNAS HÖRNA

Varuhus vid vägskalet lanthandelns medelväg

Det finns bara tolv familjer i den lilla norrlandsbyn och någon folkökning är inte att vänta. Snarare tvärtom. Men mitt i byn ligger än i dag den lilla lanthandeln. Den är grå och oansenlig i stadsbors ögon, men den smälter väl in i bygden. Butiken har stått där i 50 år och förutsättningarna för en modernisering har varit små. Men innanför butiksdörren finns både kylskåp och fryssbox. Husmödrarna i byn kan få färskvaror varje dag och har möjlighet att piffa upp kosten med djupfryssta grönsaker. De kan också köpa hem litet glass till söndagsefterrätt, om de någon gång får lust till litet lukuliska utsvävningar.

Det är halvvannan mil till nästa butik, det är mil efter mil till närmaste samhälle. Handelsboden är byns centrum, där träffas man för att språka om det som hänt på sistone, där hämtar man sin post, där kan man köpa allt som behövs för livets uppehälle och nödort. Hur skulle vi klara oss, om handelsboden slog igen? Undrar byborna och det ligger mycket allvar i den frågan.

Den lilla handelsboden i det västerbottniska Granträsk är ett bra exempel på vad en lanthandel kan betyda för en bygd. Ett extremt exempel, det är sant, men den bofasta handeln har en viktig funktion även på större orter. Även om varubussar och annan form av kringföringshandel griper omkring sig, även om det bara är någon mil till närmaste stad eller köping och det finns bil i varannan gård och buss-turerna är täta, så vill norrlandsbygdens folk när allt kommer omkring inte mista sin egen handelsbod och sin egen handlare.

Dagens goda råd:

Torra och hårda citroner pressas saften lättare ur om de först värmts i litet varmt vatten.

Kälsoppa med tomat och fläsk
2 hg rimmat fläsk
1½ l vatten
4 hg vitkål
¼ kg jordärtskockor
tomatpuré
salt, vitpeppar

Det går att infoga nya hjälperdel i äldre miljöer — det visar lanthandeln många exempel på...

Dagens rätter:

LUNCH: Råkostfat
MIDDAG: Kälsoppa med tomat och fläsk.
Äppelplättar.

Äppelplättar

2 ägg
2½ dl vetemjöl
6 dl mjölk
½ tsk salt

Till stekning:

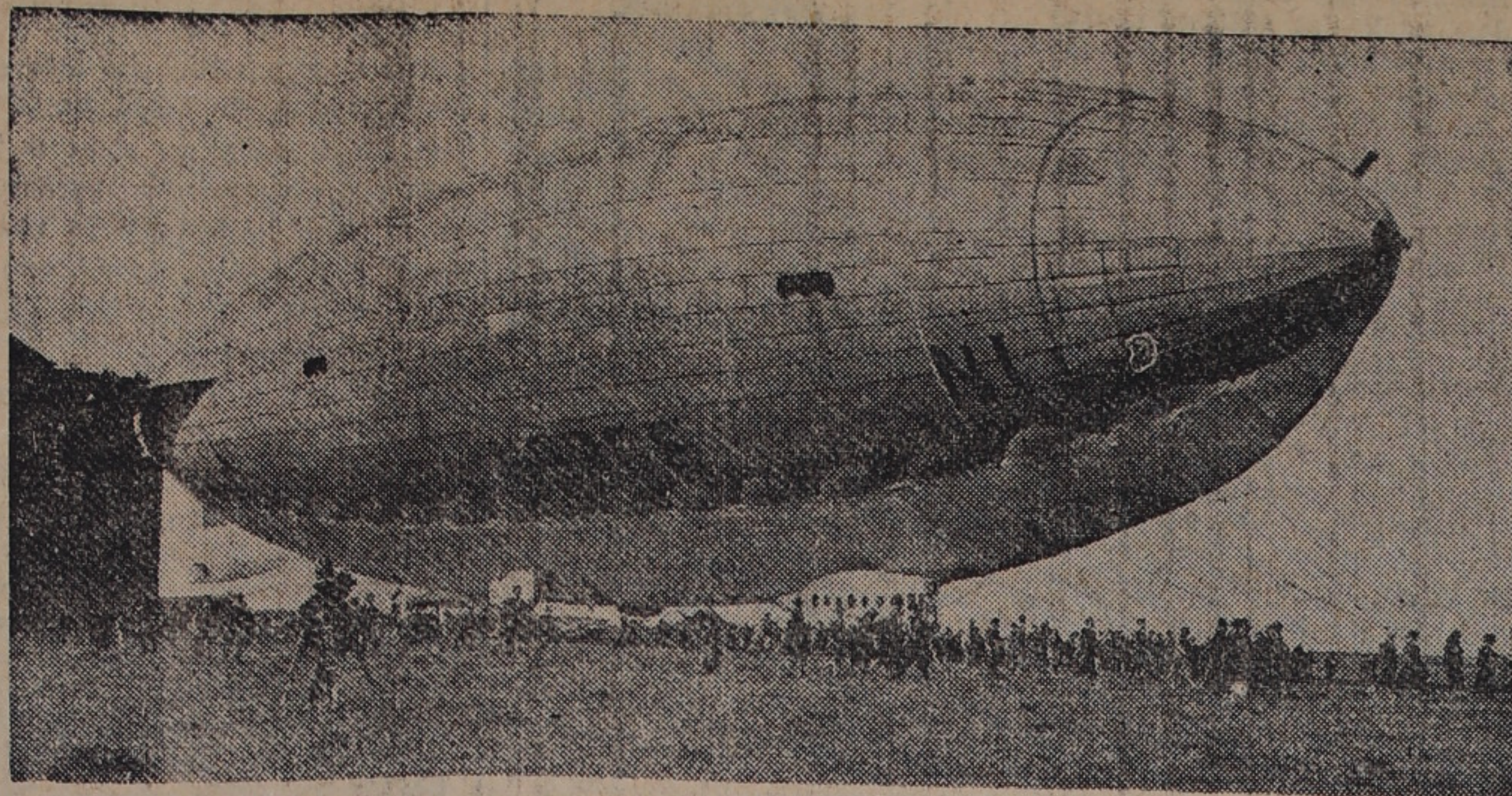
3mks margarin
3—4 äpplen

Beredning:

Blanda ägg, mjöl och litet av mjölken så att det blir en klimpfri massa. Tillsätt resten av mjölken och låt om möjligt smeten stå och svälla en stund. — Skölj äpplena och tag bort kärnhusen. Skär äpplena i skivor. Grädda plättar som vanligt men lägg en rå äppelskiva på varje plätt genast smeten hälls i laggen. Äppelskivan blir lagom mjuk under gräddningen. Servera plättarna på nygräddade om möjligt och gärna överströdda med litet kanel och socker.

"Norges" färd över Nordpolen

— Ett 30-årsminne —

Luftskeppet "Norge" lämnar hangaren vid Campino för resan till Nordpolen.

I våra dagar är nordpolen en geografisk punkt bland oändligt många andra på norra halvklotets iskalott — och knappast någonting därutöver. Det står icke längre någon sensation eller något av det okända mystik kring polkalottens centrum. Flera gånger i veckan passerar numera nordpolområdet av reguljära trafikplan, och det står fritt för vem som helst, som har pass och visum och tillräckligt kapital för biljettkostnaderna, att företaga resan Köpenhamn—Los Angeles tur och retur den kortaste och snabbaste vägen, som just går via nordpolområdet.

Det är egentligen ett fantastiskt faktum detta, som får sin rätta relief om man ser det mot bakgrunden av blott tre årtiondens utveckling. Det var så sent som 1909, som amerikanen Peary blev den förste att sätta sin fot på jordens norra pol. Det skedde på det gamla klassiska arktiska färdssättet — till fots och med hundslädar. (Tidigare, under åren 1893—1900, hade Nansen och herigen av Abuzernerna på olika vägar nått så långt norrut som till 86° 14' resp. 86° 34', men de 3 1/2 återstående breddgraderna hade ingen lyckats nåcka. (År 1897 hade svensken Andrée och hans två medarbetare, Fraenkel och Strindberg, kommit på idén att med luftballong söka uppnå nordpolen. De förölyskades som bekant efter starten från Dansköen den 11 sept. samma år. En amerikansk journalist och amatör-fotograf Wellman gjorde åren 1906—1909 icke mindre än tre misslyckade försök att på nytt realisera Andrées ballongidé. Så kom i sinom tid det första världskriget och gjorde slut på alla arktiska äventyr för nära fem år framåt. Under tiden genomgick emellertid luftfarten en storstors utveckling, icke minst på det tekniska området. Denna utveckling gick som bekant fram på två parallella linjer: å ena sidan systemet "tyngre än luften", d. v. s. flygplan av skilda slag och typer (aeroplan, hydroplan) och å andra sidan systemet "lättare än luften" med styrbara gasfyllda luftskepp som zeppelinare och liknande konstruktioner.

Den första flygmaskinsburna attacken mot nordpolen företogs av den store norske polarvetaren Roald Amundsen, som den 21 maj 1925 strätade från Kingsbay på Spetsbergen. Tyvärr tvingades han att nödlända. Det skedde så långt norrut som 87° 44' n. br. Efter 25 dagar på drifisen lyckades Amundsen expedition återvända den 85 mil långa vägen till Spetsbergen med det ena av de två flygplan, som utgjort expeditionens transportparat. Flygplanens förare var de dåvarande norska flyglöjtnanterna Riiser-Larsen och Dietrichsen. Påpekas bör, att flygplan saknade radioutrustning.

Utgången av detta företag (som kunde ha slutat katastrofalt men genomfördes som en storstild sportsbragd) torde ha minskat Amundsens tilltro till flygplan som rätta fartygstypen för arktiska färder. Han smidde nya planer på en attack mot nordpolen, men nu med ett annat slags luftfarkost i tankarna: ett styrbart luftskepp. Samma idé hystes vid den tidpunkten av en annan, då ännu helt okänd man, som emellertid under slutet av 20-talet skulle komma att låta tala mycket om sig i polarflygningens historia — den italienske flygaren och luftskeppskonstruktören överste Umberto Nobile. I slutet av år 1925 träffades Amundsen och Nobile och kom snabbt överens om att tillsammans planera och leda en dylik luftskeppsexpedition till nordpolen under följande år, 1926. Avsikten var att starta från Spetsbergen (där Amundsen och hans norska och amerikanska följeslagare skulle gå ombord) och övertvåra nordpolen för att landa i Alaska.

De svenska olympiaryttarna i fälttävlan har nu strålat samman på Ljunghed för härdtränning till de olympiska lekarna. Övan Blazen-Finecke på "Sir Herold"

Nobile satte omedelbart igång med förberedelserna. Mussolini, som blev djupt intresserad av företaget, ställde till hans förtogande ett luftskepp ur Italiens luftflotta, vilket ombyggdes och utrustades för sitt speciella ändamål. Det var ett luftfartyg av den s. k. halvestypa typen, gasballonger sammankopplade i sektioner inom ett yttre hölje, som endast i sin nedre del var upprättat på ett skelett av stål, i vilket gas- och bensintankar, vatten- och oljeföråd var applicerade. Stålskeppet genomlöpte luftskeppet från för till akter och bildade dess köl, vilken tjänade som inre förbindelsegång mellan fartygets styrgondol, för radsutrymmen och de tre framdrivningsmotorerna, av vilka två var placerade midskepps på var sin sida om fartyget och den tredje mitt under luftskeppet nära aktern. Luftskeppets hela längd var 140 m, höjden ungefär 31 m, dess gasballongrymd 18.500 kubm. De tre motorerna var på 250 hkr. vardera. Luftskeppets lyftkapacitet, inklusive bränsle, utrustning, apparatur och besättning, uppgick till omkr. 10 ton, varav bensinen bara den, fördelad i 32 tankar, uppgick till 7 1/2 ton. Luftskeppets ekonomiskt bästa flyghastighet var 80 km/tim, men farten skulle kunna drivas upp till 115 km/tim. Med full bensinlast och en marschfart av 80 km/tim, beräknades luftskeppet kunna tillryggelägga en non-stop-distans av 4.350 miles, d. v. s. 7.000 km.

Medan det till namnet "Norge" omdöpta luftskeppet byggdes om och trimmades för den långa resan nere i Rom, skötte norska Aeroklubben och de italienska myndigheterna förberedelserna på de för färden förutsedda mellanlandningsplatserna, framför allt den i Kingsbay på Spetsbergen. En tredjedel av hela expeditionens kostnader bestreds av den italienska staten. Den amerikanske färdledaren Lincoln Ellsworth betalade en sjättedel, och resten bidrog normmännen med, som finansierade sin anpart genom kontrakt med film- och tidningsföretag, en norsk sjöofficer, kapten Gottwaldt, bistod överste Nobile i Italien med luftskeppets radioutrustning. Under förberedelserna för polarfärden hade Nobile att utstå en hård pers från den internationella propagandan, som närmast förlöjligade hans planer och spädde en sorglig ändalykt på äventyret. Man sade, att luftskeppet var alldeles för litet och svagt, att besättningen var för oerfaren o. s. v., o. s. v. Men Nobile trodde på sin sak, och det gjorde även hans norska och amerikanska kompanjoner.

I början av april 1926 hade förberedelserna i Italien hunnit så långt att startsignal kunde givas. Den kom den 9 april. Kl. 9.30 fm. steg "Norge" till våders från Rom med kurs närmast mot Frankrike och Kanalkusten. Besättningen ombord utgjordes utom av chefen, överste Nobile, av bl. a. de norska flygarna och navigatörerna Riiser-Larsen, Horgen och Wisting, de italienska mekanikerna Cecioni, Arduino, Caratti, Pomella och Alessandrini, den norske telegrafisten och radioexpertern kapten Gottwaldt och den svenske meteorologen Finn Malmgren. Först i Kingsbay skulle Amundsen och Ellsworth gå ombord. Som ende fripassagerare medföljde Nobiles lilla terrier Tita, den första hund som verkligen räddade nordpolen.

I skymningen första dagen uppnåddes den franska medelhavskusten, vid midnatt Rochefort vid atlantkusten. Härifrån sattes kursen rakt nordlig mot London, och kl. 3.20 på morgonen var man därifrån att mellanlanda i Pulham på engelska östkusten. Landningen genomfördes med avsevärda svårigheter efter den 2.240 km. långa nonstopsträckan, som hade avverkat på 32 1/2 timmar. (Ett modifierat trafikflygplan skulle i dag kunna tillryggelägga samma väg på ca 3—4 timmar!)

Den 13 april skedde nästa start — till Oslo, dit man anlände efter blott 12 timmars resa. Redan samma kväll

fortsattes färden med kurs över Stockholm och Östersjön till Valda vid estniska kusten och därifrån norrut till ryska Gatchina, s. v. om Leningrad. Landning på flygfältet Salizy ägde rum kl. 6.50 em. (Oslo-tid) efter en 2.720 km. lång etapp, räknat från Pulham.

Av ryssarna, såväl myndigheterna i Leningrad-distriktet som de vetenskapliga sovjetinstitutionerna därstädes, röntne den italiensk-norska expeditionen ett översvallande hjärtligt och hjälpsamt mottagande, vilket var så mycket mera glädjande som uppehållet i Gatchina kom att bli ganska långvarigt. Telegram hade nämligen meddelat, att förarbetena i Kingsbay för "Norges" mottagande där icke hunnit bli färdiga i beräknad tid. Först i början av maj kom klar-signalen från spetsbergstationen, och då var också expeditionen i Gatchina omedelbart färdig att starta. Efter en mycket svår och stormig färd i motvind över Ladoga och längs Murmanbanan norrut anlände den 6 maj luftskeppet (efter ca 20 timmars gång) till Vadsö i Nordnorge, där det förtöjdes vid landningsmast och kompletterade sitt bensinföråd. Men redan på eftermiddagen kl. 3 samma dag var man färdig för det sista språnget över Barents hav till Spetsbergen. En kvart före 11 på kvällen, i strålende midnattssol men stark kyla, passerades Björnö, och några timmar senare, kl. 2.20 på natten, kom konturerna av Spetsbergens fjälltoppar upp vid synranden. Luftskeppet stod nu i ständig radiokontakt med stationen i Kingsbay, där Nobiles broder skötte radiokommunikationen. På morgonen den 7 maj kl. 6.40 förtöjde "Norge" vid den för ändamålet särskilt uppförda taklösa hangarbyggnaden i Kingsbay, där utom Amundsen och Ellsworth ett helt team av norska och italienska specialister, sjömän och journalister väntade.

Ett tre dagar långt uppehåll i Kingsbay begagnades till att låta besättningen vila ut efter den sista strapatsrika etappen, fylla luftskeppets bensin- och vätsgeförråd, byta ut en sönderkört motor och komplettera övriga förråd. Födoämnen stuvades in, avsedda att räckta i 50 dygn för den 16 man stora besättningen. Det var inalles ca 500 kg pemmikan, choklad, kex, tormjöl, kött, marmelad och kaffe. I händelse av att nödländning och ismarsch skulle komma att inträffa medtog två tält, en iskalke, skidor, ryggsäckar och två bössor med ammunition. 7 ton bensin och 400 kg olja för motorerna beräknades sköta räckta för en flygstrecka av 6.900 km. i lugnt väder med en genomsnittlig marschfart av omkr. 60 km/tim.

Den 11 maj 1926, kl. strax före 9 på fm, var så stunden inne att våga det stora språnget ut i det okända. "Norge" halades ut ur hangaren, motorerna startade och gick snart på fullt varv, och så steg luftskeppet i solens och gnistrandens klart vinterväder mot en molnfri ishavshimmel, mot vilken de snöklädda spetsbergstopparna avtecknade sig i magnifikt silhuett. Riiser-Larsen hade fått första vaken som navigationsofficer, vid sin sida hade han landsmännen Wisting vid höjdrodren och Horgen vid styrhjulet. Kapten Gottwaldt skötte positionsbestämningarna, Finn Malmgren de meteorologiska instrumenten. Allt gick till en början utomordentligt väl i lås i det idealiska vädret. Man kände sig säkra om att kunna klara de 1.300 kilometerna till nordpolen, innan någon väderleksförändring skulle kunna hinna inträffa. Men vad väntade på den andra sidan polen, ett område som ännu aldrig något mänskligt öga skådat — bortsett från Peary, som trodde sig ha skymtat konturer av en hög bergskedja däruppe?

Två timmar efter starten från Kingsbay var "Norge" inne över packisen, efter att ha passerat Dansköen, varifrån Andrée-expeditionen hade begynt sin olyckliga färd. Endast sällan observerades

större ytor av öppet vatten mellan de väldiga isfälten, vilka dock genomskars av smala, raka i riktning sydväst-nordost. Kl. 10 på kvällen passerades der. 88:de breddgraden. En halvtimme senare inhöljes hela luftskeppet i en tät, råkall dimma, som nästan ögonblickligen åstadkommer en besvärande isbeläggning på skeppets alla metalldelar. Man söker undkomma foggen genom att stiga till högre höjd. På 3.160 fot har man lyckats komma ovanför molnen och befinner sig nu på 889 30' n. br. — blott 1 1/2 breddgrad från polen. Åter en halvtimme senare börjar dimman skingras, så att man kan sikta isen, men tunga moln skymmer gång på gång solen. Exakt kl. 1.30 på natten den 12 maj ger solhöjdsbestämningen besked: nordpolen är nådd. "Norge" styres ned till 700 fots höjd över isen och motorerna dras ned på lägsta fart. Roald Amundsen står redo med den norska flaggan fäst vid ett spjut och låter den dala ned på isen. Ellsman låter stjärnbaneret gå samma väg. Sist kastar överste Nobile den italienska tricoloren genom sitt gondolfönster. Den åtföljes av ett ständigt från staden Roms vapen, en fascistflagga från Nobiles fädernesland och Kungl. Italienska geografiska sällskapets vimpel. Till Mussolini skickas per radio ett hälsningstelegram — och så går färden vidare.

Kursen går linjerakt som förut — nu rent sydd. Vädet är gott, men himlen molnig, så att nattens sol endast då och då tittar fram. Timme efter timme rusar "Norge" fram över de ändlösa isvidderna med deras monotona blå skuggor från packisbarriärernas vallar. Men kl. 9 på morgonen den 13 maj kommer dimman tillbaka, tätare och ogeometriskare än någonsin. Man stiger till 3.000 fots höjd och kommer ovanför molntäcket, mot vilket "Norges" skugga avtecknar sig som mot ett hav av bomull. Men det enda dimbadet följer på det andra och luftskeppet utsättes åter svårt för nedslagsrisker. Från propellrarna slungas istappar mot ballonghöljet, och man fruktar att det skall uppstå remnor i detta och i gasballongerna innanför. Det går likväl lyckligt. Men följande morgon, den 14 maj, uppstår på detta sätt ett par

allvarliga sprickor i luftskeppets hölje. Samtidigt tvingas man att styra ned på lägre höjd, ty dimman når så högt, att man ej kan passera ovanför den. Det blir några timmars kritisk blindflygning efter kompass i snörya och fog på 700—1.000 fots höjd.

Men så händer det underbara: Kl. 7.35 på morgonen siktas den första strimman av land i diset. Alaskas kust! Men det är ett öde land utan spår av liv och bebyggelse. Var skall man våga landa här? Man beslutar sig för att söka överkorsa Berings sund mellan Asien och Alaska i hopp att få sikte på någon eskimåby. Kl. 8.20 upptäcker man verkligen de första eskimåerna men fortsätter kursen, ehuru icke utan ångslan, ty skeppet har lidit avsevärd gasförlust. Tjugo minuter senare siktar man renjäglarelaget Wainwright på Alaskas nordkust, och därmed är den värsta nervositeten över. Det finns bensin tillräckligt för att söka nå Nome på västra kusten, om blott ballongens gas icke i alltför hög grad läcker bort. Det är bara 990 km. kvar dit — en bagatell i jämförelse med de nära 3.400 km. tillryggelagt i ett svep från Spetsbergen.

Den sista etappen blev dock resans värsta. Till dimman sällade sig en hård storm från ett djupt lågtryck vid Berings sund. Den kom helt överraskande, ty radion strejkade sedan 30 timmar, och man hade därför icke kunnat erhålla några väderleksrapporter. De närmaste timmarna blev en veritabel häxdans med ödet, ty stormen drev luftskeppet ur kurs, och dess besättning var uttröttad efter tre dygns oavbruten vaka, möda och spänning. Nobile själv höll de sista 16 timmarnas vakt och var nära fysiskt kollaps, då Riiser-Larsen kl. 4.30 em. anmälde: "Vi är nära nu. Om en halvtimme bör vi vara över Nome". Nobile vågade emellertid icke fortsätta längre i den hårda stormen utan gav order om förberedelser till landning omedelbart på den kustremsa man några timmar sökt följa. Det hade ej varit risk att förlora all kontroll över luftskeppet, som krängde våldsamt i de hårda stormbyarna. Landningen genomfördes perfekt. Den råkade ske i den lilla eskimåbyn Teller med summa 55 invånare. Därmed var, under loppet av tre dygn, nordpolen överflugen, en sträcka av 5.300 km. från Spetsbergen till Alaskas västkust tillryggelagd i ett enda språng. Det stora vägstycket hade lyckats utan förlust av vare sig material eller människoliv. Luftskeppet "Norge" och dess män hade gjort en bragd, som bildar epok i polarforskningens hävder.

Luftskeppet monterades ned där det landat och sändes sedan som skeppslast tillbaka till Italien. Nobile utnämndes av Mussolini till general, sedan han återvänt från sin 13.600 km. långa luftfärd. Hans försök att göra om vägstycket två år senare slutade som bekant katastrofalt, då luftskeppet "Italia" förölyskades och en hel mängd duktiga forskare gick under bland Arktis isflak. Bland dem som då aldrig återvände var Finn Malmgren den svenske. Amundsen förölyskades och försvann spårlost under sitt tappra försök att per flygmaskin åla sin gamle vän Nobile och dennes kamrater till hjälp. Men det är en annan historia. H. M. P.

Lantbruksämnder får påskrivet av domänstyret

Den reformering av skogslagsstiftningen, varom hrr Strand, P. Edvin Sköld, Skoglund i Umeå m. fl. motionerat, kan vara önskvärd i vissa avseenden, tycker domänstyrelsen, som bl. a. passat på att införa riksdagen vädra sitt misnöje med lantbruksämnderna för att de sätter krokben för statens skogsmarkspolitik.

Alltså den 1900-talet har statsmakterna gått in för att statens innehav skall successivt ökas i samma mån som statens jordbruksintressen, som motsätter sig varje utvidgning av skogsmarkskarealen, enkanterligen den statliga. Domänstyrelsen finner sig börja föreläsa i enlighet med motionärernas förslag lantbruksämnderna utökas med en ledamot för storsogsbruk.

Biltjuvar greps efter vild jakt i 120 km:s fart

ÖREBRO (TT). Ett par biltjuvar greps av norapolisen natten till tisdag efter en jakt i 120 km:s fart. Båda är från Stockholm och den ene har rymt från Långanäs. Uppaktan till rymmarjakten var ett en på måndagskvällen i radio efterlyst 12-årig göteborgsflicka greps på ett kafé i Nora. Hon hade en 15-årig stockholmsflicka i sällskap. Flickorna berättade att de åkt med ett par ynglingar, som senare skulle hämta dem. Polisen väntade men ynglingarna höll inte sitt löfte. Senare på natten upptäcktes dock pojkar i en stulen bil och efter en vild jakt gick pojkarne till slutligen av vägen i 120 km:s fart och gjorde en vilt. De försökte även då undkomma men greps. Under sin färd har de stulit flera bilar.

"Vit mans land": Australiens rasproblem

SYDNEY. (AEP) Negerproblemet i Australien är både i omfattning och betydelse ojämförbart mindre än t. ex. i USA, men det finns också där ett negerproblem som framsynta och humanitärt inställda medborgare försöker lösa.

Australiens folk och myndigheter tycker inte om färgade medborgare resp. invandrare. Under de gångna 50 åren har federationsens centralregering och delstaternas myndigheter gjort allt som stod i deras makt för att förhindra att andra än "högrasiga vita" fick invandringstillstånd. Restriktionerna gällde både negrer, malayer, kineser och andra sydöstasiatiska folk. Det är endast få invandrare som lyckades slipa igenom rasbarriärerna.

Det egentliga problemet utgör emellertid avkomlingarna till Australiens urinvånare, vilka folkade kontinenten innan de vita männen kom över havet och bosatte sig där. Australierna eller australnegerna undanträngdes till kontinentens mest otillgängliga och ofta helt ofruktbara trakter. Deras antal uppgår enligt senaste registreringar till något över 50.000, var till ytterligare omkring 30.000 blandrasiga kan räknas. Australnegerna anses stå på ett mycket primitivt utvecklingsstadium och det finns gott om antropologer som gärna inrangerar australnegerna bland de lägsta av människoraserna. De i centrala Australien levande negerna lever kvar på jägar- och samlarstadiet och bedriver knappast något åkerbruk eller boskapsskötsel. Vid kusterna är de emellertid mycket skickliga fiskare.

Infödningarna lever inte i reservat som fallet är med indianerna i USA. De tvingas inte heller att inta särskilda platser i bussar och på tåg. Rasdiskrimineringen är emellertid ett faktum och har i de flesta delstaterna och de berörda kommunerna lagstadgats. Infödningarna kallas för "aborigines" och har ingen möjlighet att studera vid högre skolor. Inte ens om en australnegervisat utomordentlig begåvning — för sannings skull måste det tillfogas att sådant hittills aldrig kunnat konstateras — så skulle han inte kunna bli studerande på de vitas högskolor. I detta hänsende har australnegerna det avgjort sämre än hans rasfränder i USA, där flertalet högskolor och universitet icke längre vägrar att ge plats åt negerstuderande och där negerna har sina egna och vetenskapligt högstående universitet.

Australnegerna kan inte få anställning i statens och kommunernas tjänst. De måste emellertid betala ordinära skatter, så vida de har penninginkomster. Trots att australnegerna har betalt sina skatter, får man inte de sociala förmåner som andra australiska medborgare har rätt till. Han får inga barnbidrag och inga ålderspensioner. Negrer får inte dricka alkoholhaltiga drycker, inte ens

vin och öl. Gör negrer sådant blir de häktade ögonblickligen och dömda till fängelsestraff. Vita medborgare som säljer alkohol till negrer eller medverka vid att negrer skaffar sig alkohol straffas med böter och i vissa delstater med fängelse. I en stad i närheten av Sydney är det till exempel i lag förbjudet för stadens friserer att klippa håret på negrer eller raka dem.

Däremot straffas hårt eventuella grymheter mot negrer, vilket ibland förekommer. Så dömdes nyligen två vita farmare som pryglat sex negrer på landsvägen, bland dem en kvinna, då dessa visade sig "fräcka". Domstolsutslaget lydde på sex månaders fängelse villkorligt för de vita pryglhjältarna.

Australiska förbundets regering och myndigheter har en mycket liberal syn på negerproblemet — teoretiskt. De önskar dels fullständig likaberättigande, dels fullständig assimilerig. Australiska vetenskapsmän har utrett att barn ur blandaktenskapen blir kultur- och civilisationsbegåvade och att rasskillnaderna efter tre—fyra—fem generationers blandning kan upphöra. Trots dessa officiella och vetenskapliga insikter är det i Australien så att en vit medborgare, man eller kvinna, som ingår äktenskap med en australneg, förlorar sina medmänniskors aktning.

Paul Hasluck, minister i norra Australien, där omkring en tredjedel av infödningarna är bosatta, anser att det kommer att dröja 50—100 år till innan australnegerna kan assimileras socialt och kunna bli en del av den vita befolkningen.

De negrer som lever sitt resp. primitiva liv, enligt gamla seder och långt borta från de vitas städer och byar, är självklart blandligare än de negrer och blandrasiga som kom till storstäderna och som arbetar på de vitas gårdar samt i gruvorna. Dessa har förlorat kontakten med stammarnas seder men inte övertagit än de vitas civiliserade levnadssformer, för de ofta är utstötta från båda sociala miljöer, urinvånarnas och de vitas.

Påsktjuvar i Göteborg GÖTEBORG (TT).

Tjuvar passade under påskhelgen på att bryta sig in i ett par lägenheter vars hyresgäster rest bort. Värdefulla smycken m. m. för sammanlagt 10.000 kr blev bytet i en våning vid Göteborgsgatan. I en annan våning vid Rosengatan kom tjuvar över smycken värderade till 2.000 kr.

WASHINGTON. En amerikansk robotprojekt av typ "Snark" har satt långflygningsrekord i sin klass genom att tillryggelägga inte mindre än 3.200 kilometer från Karibiska sjön till mellersta Atlanten. Projektet är ungefär elva meter långt och har en hastighet som närmar sig ljudets.

Sv. språkets förflackning fortskrider

STOCKHOLM (Press) Det är intressant att se hur ord behåller eller mister sin betydelse i olika språk. Tänk på vårt rikssvenska "tack" som används i sådant överflöd! "Tack, tack, tack" låter det i affärer och på järnvägsstationer, på restaurang och på gata, skriver Walter Dickson i SLU-bladet. Rätt ofta hörs ordet bara som ett kacklande mer än som ett vanligt tack. I telefon säger den som beställer numret "tack" och telefonisten säger också "tack"; ordet har blivit ett läte som utgör att man helt enkelt bara vill vara artig. Eller också betyder det platt ingenting — bara gamla vanan alltså!

Men titta nu ett slag på finlandssvensken! Han ger verkligen ordentligt akt på sitt språk. Han vaktar och värdar sin svenska.

När man reser på tåg, i buss eller annars kommer "i lag med folk" är det i Finland en naturlig sak att diskutera språkriktighetsfrågor. En rikssvensk förvänar sig över den kunniga finlandssvensken i gemen att ifråga om grammatik. Här i landet är en dylik diskussion otänkbar i, låt oss säga, en järnvägskupé. Den förekommer inte ens längre i den så kallade kulturdebatten! Vad jag vill komma till är detta: Den finlandssvenska kulturdebatten ger oss ett exempel, som vi bör uppmärksamma — vi och vårt språk skulle må väl av att ta fram

språkmotvetandet, verkligen debattera och betänka vad som sker med vårt språk i den s. k. utvecklingen, vad som sker bra och vad som sker mindre bra.

Språket är ett verktyg i vår dagliga handel och vandel, språket bär fram våra argument, formar våra tankar, vår kritik och vår övertygelse. Vi sysslar alldeles för litet med språkets teknik. I många fall får slentrianen och schablonen råda, som när vi t. ex. låter det lilla vackra ordet "tack" slitas ut och nötas sönder.

Ett annat ord med ursprunglig djup-betydelse, som nu slätas ut, är ordet "älska". Nu "älskar" varje unge Bubbelgum och Coca-cola, och de unga damerna "älskar" sjögrönt eller lax i tygfärgen — och jag undrar till sist om inte vissa unga herrar börjar "älska" de där smala kaminrören till byxor och de där vinröda täpspetsiga skorna. Men när det gäller kärleken har vi ordet "älska" fallit ur smaken; nu "gillar" man den eller den bönan, den eller den spåttan eller knuten "skarp". "Älska" och "kärlek" som bärare av något mänskligt djupt och skönt har suddats ut.

En herre kommer traskande gatan fram med fyra-fem tomma anjovisburkar i ett snöre efter sig. Det skramlar bra.

Mötande. — Varför släpar ni på det där?

— Jo, det skrämmar bort alla lejon!

— Ja, men här finns väl inga lejon?

— Nej, just de!

RADIO

TORSDAGEN DEN 5 APRIL

6.15 Vardagsmorgon. Därefter: Grammofoonmusik.
6.30 Nyheter och väderlek. Därefter: Grammofoonmusik.
7.15 Andliga sånger.
7.40 Morgonandakt från Hampnäs folkhögskola.
8.00 Nyheter och väderlek.
8.15-8.45 Hemmets magasin. Redaktör: Anna Lisa Söderblom-Berklind.
10.30 Skoloradio. Listen and Learn. Klass 6. Korrespondenskurs i engelska. Sven Fjeller.
11.00 Musik under arbetet.
12.00 Klockspelet i Stadshuset. Dagens dikt. Därefter: Violoncellkompositioner spelade av Alexander Wittenberg. Vid flygeln: Håkan von Fichwald.
12.30 Nyheter och väderlek. Därefter: Börsnoteringar.
12.58 Tidssignal.
13.00 Skoloradio. Klang einer Stadt. Eine Sendung über Salzburg von Peter Wimmer.
13.20 Musikalisk underhållning.
14.10 Silversmeden i Santa Fé. Åke Leander pratar med Karl Bernhard Larsson.
14.30 Anton Bruckner: Symfoni nr 4. Ess-dur (den romantiska). Inspelning från Konsertföreningen i Stockholm. Dirigent: Rafael Kubelík.
15.35 Vart går pengarna? Riksbanken i Luleå lämnar ut.
16.00 Paul Bonneau orkester. (Inspelning från Frankrikes Radio).
16.30 Kring en bok.
16.45 Jazz för ungdom.
17.15 Barnens brevlåda.
17.53 Sjörapport.
18.00 Grammofoonmusik 1. Sonata nr 2 B-dur för flöjt och cembalo (Quantz). John Wimmer och Fernando Valenti. Nachtheile (Schubert). Wiener Sängerknaben. Dir.: Robert Kühbacher. 3. Abendlied (Schumann). Enrico Mainardi, violoncell. 4. Heinrich der Vogler (Loewe). Josef Greindl, sång. 5. Polichinelle (Rachmaninov). Cor de Groot, piano. 6. En regnvisa (arr. Söderlundh-Norlén-Sjödén). William Clauson, sång. Lille Bror Söderlundh orkester. 7. Tanz mit mir, valsoppori. Michael Lannens orkester. 8. I whistle a happy tune (Rodgers-Hammerstein II). Bing Crosby, sång. Dirigent: Victor Young. 9. The bluebell polka (Stanley-McClurg). William Starr, dragspel. 10. Om vi går varsin väg, foxtrot (Berlin-Lirico). Sonia Sjöbeck, sång. Thore Ehrlings orkester. 11. Peter Kreuders schlagerparad. Peter Kreuders orkester. 12. Sweet Adeline (Armstrong-Gerard). Joe Marine och Daisy Bernier, sång. Fred Warings orkester. 13. Kronobergs regementets marsch (Latant). Svea livgardes musikkår. Dirigent: Per Grundström.
18.50 Medelanden.
18.55 Väderlek.
19.00 Nyheter. Dagens eko.
19.30 En grammofoonlåt med Povel Ramel.

TORS DAG

Program 2

19.30 Per Aabel läser två sagor av H. C. Andersen.
19.45 Bohuslav Martinu: Sonat nr 2 för violoncell och piano (1941). Allegro. — Largo — Allegro comodo. Miles Sævi, Tjeckoslovakien, och Greta Eriksson.
20.05 Praktisk abstraktion. Professor Åke Pleiell om matematik och verklighet. (Malmö).
20.30 Radioorkester spelar under ledning av Lennart Nerbe.
21.10 Sjuttio miljoner bilder. I byrå eller på utställningsvägg? (Göteborg).
21.35-22.15 Dagens örhängen. En internationell schlagerparad på grammofoon.

IBRA RADIO

Torsdagen den 5 april 1956
18.00 Grammofoonmusik
18.15 "A-H-K-bombene". (1) Erling Ström läser ur sin bok. (Norge).

FREDAGEN DEN 6 APRIL

6.15 Vardagsmorgon.
6.30 Nyheter och väderlek.
6.45 Därefter: Grammofoonmusik.
7.40 Morgonandakt. Pastor Gunnar Larsson.
8.00 Nyheter och väderlek.
8.15 Därefter: Lediga platser.
8.20 Morgonkoncert på grammofoon. Edvard Grieg: - Symfonisk dans op. 64 nr 1. Londons symfoniorkester. Dir.: Piero Coppola. 2. Lyrisk svit för orkester. 54. The Philharmonia Orchestra. Dir.: Nicolai Malko.
8.45 Skoloradio.
9.00 Hullo Boys and Girls. Lektion för skolans nybörjare i engelska. Yngve Olsson. (Göteborg).
9.30 Blind Man's Buff. Klass 7. Korrespondens i engelska. Per-Olof Hensjö. (Umeå).
10.00 I blickpunkten.
10.10 Sångstund.
10.15 Sångstund. Blenda Ödmann. (Göteborg).
10.30 Listen and Learn. Klass 5. Korrespondens i engelska. Svante Hjelmström.
11.00 Musik under arbetet.
12.00 Klockspelet i Stadshuset. Dagens dikt. Därefter: Grammofoonmusik.
12.20 Fruktträd och buskar. Södra Sverige: Vinterskador på fruktträd. Norra och mellersta Sverige: Beskrivning av fruktträd och buskar.
12.30 Nyheter och väderlek.
12.45 Börsnoteringar.
12.58 Tidssignal.
13.00 Skoloradio. Engelbrekt Engelbrektsson. Program av Bert Ramboldt.
13.30 Lätt middagsunderhållning med Sigge Wassbergs orkester.
14.05 Kring en jaktuga.
14.20 Lullig van Beethoven: Sonat c-moll op. 30 nr 2 för violin och piano. Edit Wohl och Lars Sellegren.
14.45 Rymtisk lek för barn. Lilian Funestam.
15.00 Radioföljetongen David Copperfield av Charles Dickens. Ett ljus lyser på min väg. Uppläsning av Stig Järrel.
15.30 Lys Assia sjunger.
15.45 Svartkonstnärer, skämtare och charlataner. Irving Garbent berättar.
16.00 Muntra melodier med Jerry Högesteds ensemble.
16.30 Önskevän. De yngsta lyssnarna har bestämt programmet.
16.55 Big Simons skivor.
17.25 Laila Wager läser ur en berättelse av Tite C. Collander.
17.45 Fransk textrepetition.
17.53 Sjörapport.
18.00 Grammofoonmusik. 1. Unter Donner und Blitz, polka (Strauss). Fladelfias promenad. Dirigent: Eugene Ormandy. 2. Vå i Glocca Morra (Lane-Björkman). Ingrid Almqvist, sång. Jerry Högesteds orkester. 3. Eldarevalsen (Evert Taube). Carl Jularbos orkester. 4. Capri in may (Magenta-Skylar-Fonilay). Jackie Gleasons kör och orkester. 5. Karneval Venedig (Benedict-Arban). James Burke, trumpet. 6. Lisboa nao sejas francesa (Ferraz-Galhardo). Amalia Rodriguez, sång. 7. Tango-purri. Stig Holm och Arvid Sundin, piano. 8. Tina Marie (Merrill-Hello). Charles Norman, sång. Gunnar Lundén-Weltes orkester. 9. Ur Music in the air (Kern-Hammerstein II). Al Goodman orkester. 10. Säterjantans sång (Bull). Nicolai Gedda, sång med KFUM-kören. Dir.: Martin Lidstam. 11. Arietta och Vals ur Lyriska stycken (Grieg). Helmut Romm, piano. 12. La Giralda (Turina). Victoria de Los Angeles, sång. Londons symfoniorkester. Dir.: Anatole Fistoulari. 13. Intermezzo h-moll (Muporsgskij-Rimskij-Korsakov). The Philharmonia Orchestra. Dir.: Walter Süsskind.
18.50 Medelanden.
18.55 Väderlek.
19.00 Nyheter. Dagens eko.
19.30 Radioföljetongen Tre män i en båt av Jerome K. Jerome. Uppläsning av Gunnar Björnstrand.
20.00 Egon Kjerrman och Variété-orkesteren jagar insekter.
20.30 Söndags Vård. Ett program av Alf Martin.
21.00 Radioföljetongen symfoniorkester. Carlo Zecchi, Italiens.
22.00 Jär tvivlar på: Vår skolpolitik. Ett inlägg av fil. lic. Sten Rein.
22.15 Nyheter och väderlek.
22.30-23.30 Rymtisk underhållning med Öivind Råbergs kvintett.

19.30 Norsk andakt. Ragnvald Johansen.
19.45 "Vit som snö, som Lapp-lands snöfjäll". Medverkande: Henning Löfström, Ludvig Lundqvist, samt syskonen Birger, Irma och Ulla-Britt Johansson. (Repris).

19.00 Grammofoonmusik.
19.10 Gratulationsskivan.
19.15 Ebelsstudium. Herbert Gustavsson: Den levande Gudens församling. (1).
19.35 Sång av Göte Lindberg. Vid flygeln: Rune Gustavsson.
19.50 Herren leder och hjälper! Augusta Viberg berättar.
20.15 Önskeprogrammet. Lennart Jernstrand presenterar lyssnarnas önskeskivor.
21.00-21.20 Aftonandakt. Harry Peterson, Kristinehamn.
21.30 Fransk grammofoonmusik.
21.45 Fransk andakt. André Thomas-Bres.
22.00 Tyskt sångprogram.
22.15-22.45 Engelsk andakt. Revivaltime. C. M. Ward.

Danska radioprogrammet torsdag

6.00 och 7.00 Nyheter 7.10 Morgongymnastik 7.35 Grammofoonmusik 8.30 Morgonandakt 9.00 Gymnastik för husmödrar 12.00-13.35 Middagskoncert. I pausen 12.30 Nyheter 13.35 Grammofoonmusik 14.30-15.30 Musik under arbetet 17.15 Dansk musik på grammofoon 18.45 Nyheter 19.15 Filmminne 21.00 Dragspelsmusik 21.30 Ungdomens radiomagasin 22.00 Kvällsnyheter. Andra programmet 23.30 och 24.00 mtr. 18.00 Musik 18.45 Nyheter 19.15 Far, mor och barn 19.30 Boldkrönika 20.00 Konsert 21.50 Föredrag 22.00 Kvällsnyheter 22.15-23.00 Dansmusik.

Dansk T.V. torsdag

17.00-17.30 För de minsta.
20.00 Aktuellt
20.10-21.00 Reportage.

FREDAG

Program 2

19.30 Raquel Rastenni
20.00 Lagen i vardagen Advokat Elin Lauritzen talar mer om testamenten.
20.30 Får vi presentera: Ivor Novello
21.10-22.00 Hollywood cavalcade Ett program av Alf Matteson och Per Wahlöö. (Malmö).

Danska radioprogrammet fredag

6.00 och 7.00 Nyheter 7.10 Morgongymnastik 7.35 Grammofoonmusik 8.30 Morgonandakt 9.00 Gymnastik för husmödrar 12.00 Grammofoonmusik 12.30 Nyheter 12.40 Militärmusik 14.05 Kvinnornas eftermiddagsprogram 14.30-15.30 Musik under arbetet 16.00 Musik ur "Grevinnan Maritz" 17.10 Finska sånger 18.24 Clara Haskin 18.45 Nyheter 19.15 Godnatt. För de små 20.05 Arbetsarkiv 20.25 Kammarmusik av Mozart 20.55 Radioteater 22.00 Kvällsnyheter 22.15 Färöarnas fiskeri. Andra programmet 23.30 och 24.00 mtr. 18.45 Nyheter 19.15 Danska folksånger 19.45 Orientering 20.05 Underhållning 20.55 Söng av Schubert 21.15 Köpenhamns trafikproblem 22.00 Kvällsnyheter 22.15 Nu skall ni bara höra.

Dansk T.V. fredag

17.00-17.30 Barnens halvtimme
19.30 Svensk utsändning
20.00 Aktuellt
20.10 Flodfilm
20.25-21.00 Underhållning.

IBRA RADIO

Fredagen den 6 april 1956.

18.00 Grammofoonmusik
18.15 "Det profetiska kvarter". Thoralf Gulbrandsen. (Norge)
18.30 Norsk andakt. Leonard Petersen.
18.45 Johana — flodhästens byte. Nils F. Nygren läser ur Jonas Westmans bok i vildjursland. (12)
19.00 Strängmusiken, Filadelfia, Borlänge.
19.10 Gratulationsskivan.
19.15 En författares syn på den kristna litteraturen. Torgny Brehrer.
19.30 30 minuter med Lewi Pethrus.
20.00 Blott en dag... Einar Ekberg presenterar egna grammofooninspelningar.
20.15 Hem- och familjefrågor. Inledande orientering av Fru Iris Lundström.
20.30 Franz Liszt: LES PRELUDES, symfonisk dikt. Berlins filharmoniska orkester. Dirigent: Leopold Ludwig.
20.45 Sång av Vera Ehrenmark.

Båstad

Lekman predikade vid högmässa i Båstad.

I Båstads kyrka inträffade annandag påsk det sällsynta att högmässopredikan hölls av en icke prästvigd. Det var köpmann Hans Hansson, Mala i Håsteholmstrakten som från predikastolen lade ut texten enligt högmässotexten.

Mr Hansson är bördig från V. Karup och har ända till för ett år sedan varit bosatt i Häljarp. Han har gjort sig känd för sitt stora kyrkliga intresse o. var Båstadstraktes kyrkobörfakars förste ordförande. Han har erhållit tillstånd från biskopen att under frötsättning av vederbörande prästerskap lämna sitt tillstånd här till — under ett år predika i stiftets kyrkor.

Altartjänsten förrättades av kyrkoherde Samuel Adrian.

Vid flygeln: Margarethe Ekman.

21.00 Aftonandakt. Harry Peterson, Kristinehamn.

21.20-21.35 Dansk andakt. Willy Svendsen.

21.45 Holländskt ungdomsprogram.

22.00 Tysk andakt. Conrad Lemke.

22.15 Engelsk grammofoonmusik.

22.30-22.45 Engelsk andakt. Howard Rusthol.

Nytt och Flytt

Dagens namn

NANNA.

Solen går upp kl. 5.32 och ned kl. 18.59.

Morgondagens namn

VILHELM

Solen går upp kl. 5.29 och ned kl. 19.01.

Nykt ungdom — framtidsungdom

ALLAN KÄMPPE

Jo, nu ringer det igen!

— Är det verkligen ingen som kan svara i telefon när jag tar bad?

OLLE

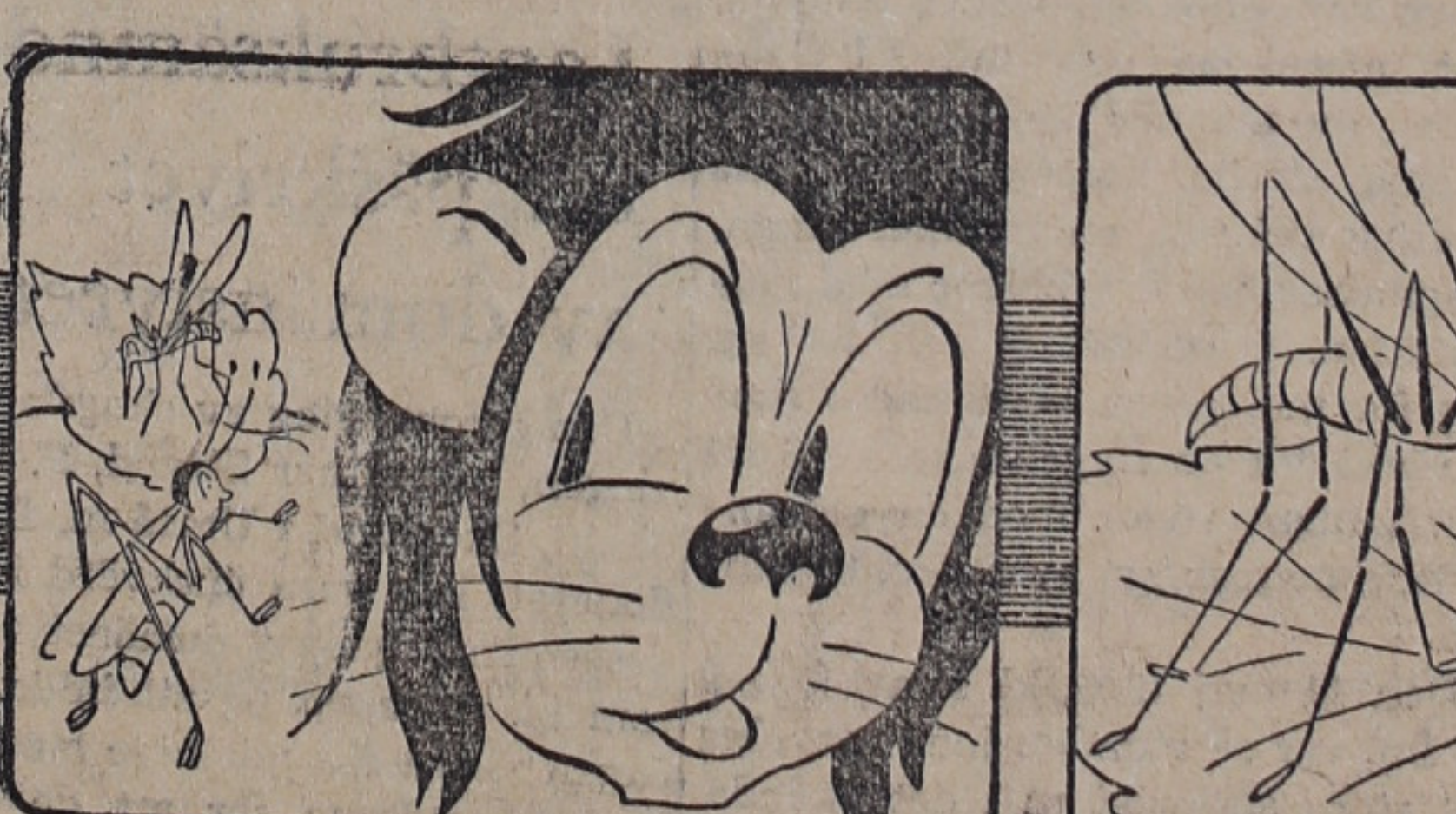
NÄJA ÄVEN OM VI FÖR STANNAR HÄR EN TID SÅ BEHÖVER VI LÅTA FÅLLA INNE SVÄLTA. HÄR FINNS JO HONUNG FÖR FLERA ÄR!

HÄR FÅR VI STÄNNA I LÖVSTID!

VAR INTE LEDSEN KULBOLL DET BUD SÄKERT NÅGON ÄNDRING!

SÄKERT! TITTA PÅ HONUNGEN! DEN SKUNKER!!

JIMMY

Jimmy såg sig om. Så gick han och plockade ett stort blad. "Nu måste du sätta dig på det här, så att du inte kan känna lukten av mitt blod", sade han och kastade upp bladet på ryggen.

"Och om du sticker mig en enda gång till, så händer det något", sade han hotande. "Jag ska aldrig mera göra så", suckade myggen och satte sig på bladet.

Så fortsatte de färdan. Jimmy gick och sneglade bakåt. Han var nu inte så förtjust i sin nya passagerare. Men han ville inte säga det rent ut.

Ett ord på vägen

Kristen under ansvar.

En kvinna var mycket verksam i kampen för sitt lands befrielse. Men år 1944 berättade hon i ett sällskap med entusiasm om, hur mycket smör, ägg m. m. hon lyckats byta till sig mot sin brännvinsranson. — Man frigör ej ett folk genom att dra personlig fördel av människors trældom under spriten.

Kristendomens värsta fiender är inte Kristushatarna eller de fräcka syndarna. De farli-

Med stöd kan också vi Radiohjälpen göras

gaste syndarna är de delade kristna, ty de är till anstöt.

De flesta oomvända tar anstöt av delade, världsligt sinnade kristna, och de föraktar sådan kristendom. De tänker som så: Gör inte kristendomens folk annorlunda, då tjänar det inte mycket till att bli en kristen.

Kärleken till de troende skulle driva varje varmhjärtad kristen till att avlägga allt, som vållar andra Guds barn anstöt och sorg.

Omsorgen om nya och svaga Guds barn borde aldrig saknas hos oss. Och denna omsorg gör det till en nödvändighet, ja, till en självklar sak, att vi försöker undvika att genom vårt uppträdande lägga fallor för vår svaga broder eller syster. Har du blivit en sådan ansvarsmedveten kristen?

"Låt oss därför icke mer döma varandra. Dömen hellre så, att ingen må för sin broder lägga en stötesten eller något som blivit honom till fall." Rom. 14: 13.

Jesus, i dina spår följa jag vill. Håll mig i lust och nöd blott hos dig still.

Vad kan jag önska mer? Du som behovet ser, allt vad mig fattas ger, mera därtill.

MÖTE I
dimman
LOUISE GERARD

Endast på grund av att Rebel såg så sjuk ut, stannade hon längre än hon egentligen borde. Klockan var halv fyra, när de lämnade kafé. I Daphnes sällskap hade tiden gått så fort för Rebel, att han först när han följt henne till bussen kom att tänka på, att det var för sent att gå till banken nu. Han blev tvungen att vänta tills i morgon med att lösa in checken, som Stromberg hade gett honom.

Eftersom han kände sig alde-

les för trött för att gå till dansskolan, ringde han att han var sjuk och inte kunde komma. I stället gick han direkt hem. Nu gjorde det ju heller inte så mycket, om han förlorade sitt arbete. Men hur skulle han förklara sitt plötsliga välstånd för Daphne? Han vågade under inga förhållanden säga henne sanningen om, var han fått pengarna från.

Då han kom hem klockan halv sex, hade han ännu inte kunnat

hittat på någon trovärdig förklaring. Med tanke på, hur sjuk han hade sett ut, förundrade det inte Daphne att finna honom hemma. Hon sade emellertid ingenting, eftersom hon inte ville diskutera saken, förrän hon kunde sända honom någonstans där han kunde återvinna sin hälsa.

— Har du druckit te? frågade hon.

— Nej, jag har precis kommit hem och jag stannar hemma i kväll. Jag skulle ha haft en privatlektion, men timmen blev avbeställd, eftersom en av deltagarna hade blivit allvarligt sjuk.

Daphne var inte säker på, att han talade sanning. Hon frågade dock inte mer utan lagade te åt honom och satte sig sedan som vanligt att läsa. Det var henne emellertid komplett omöjligt att koncentrera sig. Hela tiden kretsade hennes tankar kring Tony och Rebel. Om Tony hade svarat

telegrafiskt på hennes brev kunde svaret komma när som helst. Men om han nu lämnade henne i sticket — nej, den möjligheten ville hon över huvud taget inte tänka på.

Vid halv åtta tiden, då hon gick genom entrén för att börja med middagen, stoppade brevboxaren in ett brev genom brevlådan.

Hon böjde sig ner och tog upp det.

— Det var till dig, Rebel, sade hon, när hon gick förbi badrummet där han höll på att tvätta händerna före middagen.

Medan hon stod med ryggen mot dörren och lade en duk på bordet, hörde hon hastiga steg över golvet i entrén.

— Åh, Daphne, vad skall jag göra? stammade en halvkvädd stämma.

Hon vände sig snabbt om i tron att han fått en blodstörtning och kom till henne för att få hjälp. Men då hon såg hans an-

sikte förstod hon genast, att det inte var det som var felet.

— Vad är det? frågade hon förskräckt.

Ur stånd att få fram ett ord räckte han henne brevet.

Daphne tog det, men läste det inte genast. Därtill var hon alltför orolig för honom. Han skakade i hela kroppen och var så uppriven av ångest, att ett blodkärnl när som helst kunde brista i hans svaga lungor.

— Kom och sätt dig ner, kärraste, sade hon lugnande.

Men han lög henne inte. I stället blev han stående i dörren med samma förvirrade och förtvivlade uttryck i ansiktet.

— Jag borde ha förstätt, att den uslingen skulle lura mig, sade han tonlöst. Men — jag hade det inte så lätt i förmiddags.

Han såg så övergiven och hjälplös ut, att Daphne utan vidare stängde dörren bakom honom, lade armen om honom och

hjälpade honom bort till stolen framför spisen.

Han lät sig ledas utan ringaste försök till protest. — Jag borde ha vetat hur det skulle gå, sade han med samma halvkvädda röst. Så går det ju alltid, när jag viker av från den rätta vägen.

— Sätt dig nu ner, min vän, sade hon vänligt och tvang honom ner i den blå länstolen.

— Du kastar väl inte ut mig, Daphne? fortsatte han förtvivlat. Jag vet mycket väl, att jag inte är värd bättre. Men jag älskar dig ju. Det gör jag Daphne. Om jag inte hade varit så sjuk skulle jag låtit dem hänga honom — jag hade aldrig försökt få pengar av honom.

Daphne, som inte förstod ett dugg, vecklade ut brevet och började läsa det.

"Rebel Romanne. Ni är en be- dragare. Ni är inte greve Inrre mer än jag är det. Varför talar ni hela tiden om er far och näm-

(Forts.)

Om vartannat

De besvärliga ägodelarna

Får vi göra en samvetsfråga? Räkna ni er till de fattiga — de, som lider brist på diverse jordiska ägodelar? Ja, vi menar inte bara TV-mottagare, lyxbil eller fryskbox utan också smärre "prylar", t. ex. en ny sommarhatt, en modernare lampskärm, krukväxter, julgranspyrnader, akvareller eller en bur med kanariefåglar.

I så fall bli ni med det snaraste skaffa en ny lägenhet (Var sjutton skall man få tag i den? Sättarens anm.), samla ihop ert pick och pack och flytta dit. Om inte förr så vid flyttningskommissionen ni underfund med att ni redan har på tok för många ägodelar. Vi har mer än en gång provat på en flyttnings vedermödo, och det är faktiskt en upplevelse i särklass.

Vi började i god tid före flyttningsdagen att stiva ned våra ägodelar i en stor pappkartong. Riktigt allt fick inte plats, men lyckligtvis hade vi ett par kartonger till. Möblerna fick man förstas ta separat, men i gengäld kunde man packa en del i byrå-lådorna. Kläderna i garderoben fick man väl i det avgörande ögonblicket kränga på sig, även om det skulle bli i varmaste laget.

Värre var det med allt porslinet, för det borde helst stuvas i trä-lådor. Litet träull här och enuss tidningspapper där, och ett tu tre var lådan full. I nästa låda packade vi glas, och det var ännu omständigare. Under nedpackningen föll ett glas i golvet, och så var dusinet inte fullt längre.

Den stora väggspegeln krävde

Aldrig arrendator vill bo på landet, tvingas till tätort

STOCKHOLM. (Press)

"Kommenderas" svenska medborgare, som är bosatta på landsbygden, i bebyggelseprincipernas heliga namn att ge sig väg därifrån för att ytterligare berika folkmängden i städer och tätorter?

Frågan har sitt berättigande, och ett aktuellt fall ligger saken till grund:

En i. d. arrendator på ett prästboställe i Västergötland har velat köpa en byggnadsstom på bostället, som han brukat i många år och som nu arrenderas av hans dotter och måg. Men kammarkollegiet vägrade, sedan länsarkitekten och överlantmätnaren anfört att de funnit lämpligast att arrendatorn boställe sig i en närmare angiven tätort.

Vad var nu skälen till denna vägran och dessa rekommendationer? Jo, bl. a. har vissa myndigheter ansett att bebyggelsen i vederbörande kommun inte borde utsträddas mer än nödvändigt. Kammarkollegiet tycks ha fått för sig att hinder skulle möta mot en avstyckning av tomten, säger arrendatorn nu i en till regeringen ställd begäran om tomtköpet ifråga. Byggnadsnämnden har inte gjort invändningar, och hälsovårdsnämnden har menat att trots att det bostadshus arrendatorn tänkt uppföra blir det enda på en vägräcka av en kilometer, så utgör den saken inget hinder för en rationell lösning av vatten- och avloppsfrågan. I andra fall har, säger arrendatorn, avstyckningsfrågor av samma art avgjorts utan gnissel.

Arrendatorn vill inte bort från bostället, han har alltid bott på landet och skulle inte trivas i en tätort. Han påpekar slutligen att det hus, han tänker bygga, skulle uppföras i en typisk glesbebyggelse. Genom dess uppförande tangeras inte jordbrukslagens eller byggnadslagens krav.

Stadsförbundet vill förstatliga polisväsendet

STOCKHOLM. (Press)

Även Svenska stadsförbundet avslutar sig nu till tanken på polisväsendets förstatligande efter att tidigare av olika skäl bestått från motsatt sig alla funderingar i denna riktning. I avgivet utlåtande över ämnet föreliggande riksdagsmotioner tillkännager förbundsstyrelsen denna sin ändrade inställning.

Även stadsförbundets styrelse måste anse, heter det sålunda bl. a., att bärande skäl numera föreligger för en omprövning av frågan om förstatligande av polisväsendet. Läget har blivit sådant att ett fasthållande vid den kommunala organisationsformen knappast alls synes kunna ge något av praktisk betydelse ur de synpunkter, som tidigare framför allt varit bestämmande för styrelsens ståndpunkt i frågan.

massor av wellpapp, och snart fann vi att var och en av de gamla tavlorna tervade lika mycket. Och så radioapparaten, var skulden den få plats? Den gamla radio-kartongen stod just fullpackad med blomvaser, ättikflaskor, konservburkar och antika gipskatter.

När flyttningsbilen slutligen kom, hade vi åtskilligt kvar att packa. Men friskt mod — när vi bara får lastat de stora sakerna, går det säkert att få med resten också, resonerade vi. Och visst gick det — saken var bara den att alla prylarna inte fick plats på ett lass och inte på två heller för den delen. En del saker är nämligen ömtåliga och andra låter sig inte staplas på grund av tyngd eller olämplig form.

Det var med en suck av lättnad, som vi anlade till den nya lägenheten. Tänk så underbart att få så sig till ro efter alla packningsbestyren, tänkte vi. Vi skall bara plocka i ordning en smula bland sakerna först.

Men var skall skåpet stå, och var skall tavlorna hänga? Vart har skruvmejseln tagit vägen, och vad skall vi göra åt de för smala rullgardinerna. Och kan någon tala om, var vi skall lägga nöthämmattan, medan vi flyttar soffan så att bokhyllan får plats, där löngrukran nu står?

Nej kära vänner, ni alla som nästan äga ägodelar har, lydt rådet och flytta aldrig — eller i varje fall sällan.

RIKELLO

re framför allt varit bestämmande för styrelsens ståndpunkt i frågan. Det är visserligen enligt styrelsens mening alltiämt lika angeläget att säkerställa lekmanmainflytande beträffande polisväsendet överhuvudtaget samt nära kontakt mellan polisens lokalt betonade verksamhet och annan lokal förvaltning, som ombesörjs i kommunala organisationsformer. Men intresset av att så sker bör vara lika påtagligt ur statens som ur kommunens synpunkt, och möjligheter att skapa i dessa avseenden erforderliga garantier måste förefinnas även inom ramen för ett förstatligt polisväsende.

Den nuvarande situationen är också särskilt otillfredsställande såtillvida som senast vidtagna åtgärder beträffande polisorganisationsen i olika hänseenden anfört att en tydlig prägning av provisorier.

Stadsförbundets styrelse tillstyrker sålunda att riksdagen uttalar sig för en förnyad omprövning av frågan om polisväsendets förstatligande, varvid särskilt bör uppmärksammas angelägenheten av att så starkt lekmanmainflytande som möjligt på området säkerställs — helst via den kommunala organisationen — och att också erforderlig samverkan mellan polisväsendet och kommunala förvaltningsorgan säkerställs vid handhavandet av sådana lokala förvaltningsuppgifter som kräver bedömning ur såväl polisliära som andra synpunkter.

Cykelboken 1956 förnäm kalender som kom i tid

Cykelboken 1956, 5:e årgången, har överraskat landets cykelvänner med att redan nu finnas tillgänglig. Det är en myckenhet av värdefull läsning, som rymmer på Cykelboken 112 sidor. Väckande faktiska borgan för ett allsidigt innehåll i både allmänna artiklar och mer återblicksbetonade bidrag, varvid alla följare för grundslöpp får sin givna plats. Tillkommer en hel del statistiska fakta, varav mycket aldrig förrt publicerats, och vilka belyser dagsläget i svensk cykel. Naturligtvis får man inte undvika att nämna också de nära 50 fina cykelbilderna, som smyckar sidorna.

Omslagspojken, som smyckar första sidan känns lätt igen som 1955 års 6-dagarssegrare och SM-etta på 18-milen, Oswald Johansson. Som första artikel kommer en intervju med Bertil Nordenfält, vilken redan i rubriken bekänner att han funnit hur "Cykelbandet ger större stimulans än allt annat". Man fastnar också för den förne tyske tränarens och världsmästarens Walter Rüttis råd och synpunkter i ämnet "Idrott, värme och sömn".

Sen är det dags för stayerlopp. Eller motorpace... alltså tävling på trampcykel med pace efter mc. Okänt här i landet tills dess ni läst "Stopp — ingenting för amatörer". Kubiskt kusligt proffsspel spelas upp på velodromarenorna under en

Order är order

— Hur många grader har ni på logementet?
— Sexton, sergeant.
— Var finns termometern?
— Det har vi ingen, sergeant.
— Men hur vet ni då att det är sexton grader?
— Det står på kompaniordern, sergeant.

The amerikan way of life

Margaret Truman dementerade på måndagen att hon skulle ha på sig strumpor à 150 dollar paret när hon gifter sig med Clifton Daniel den 21 april.

En modeexpert från Hollywood, Willis de Mond, hade tidigare förklarat att fröken Truman skulle skaffa sig tre par spindelvävstunna strumpor, vardera prydd med trettio diamanthaljetter.

Filmskådespelerskan Grace Kelly har genom en vän låtit förklara att det inte är sant att hon köper strumpor till 150 dollar paret.

Senare blev det känt att Willis de Mond hade tänkt ge fröknarna Truman och Kelly strumporna i present.

Gatan dammsuges

I London har man gjort försök med en maskin för renhållning av gatorna. Maskinen, som är batteridrivna, är försedd med roterande borstar, som samlar upp större avfall, medan en vacuumläggning svarar för uppsugandet av dammet.

Katten i skåpet

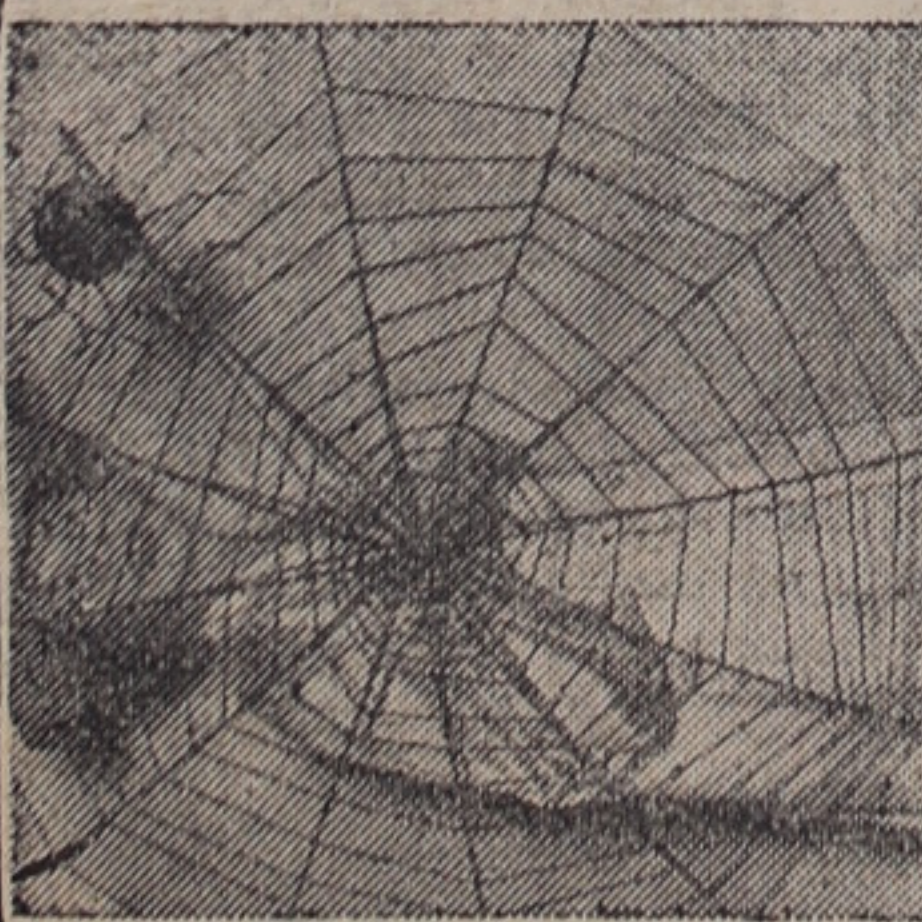
En ung salafamiljs huskatt försvann för några dagar sedan spårslöst, till stor sorg för husets barn. Det ropades och skreks på alla upptänkliga ställen, och husloftet tog till slut för givet att djuret fört sig på rättigt — den vanligaste dödsorsaken bland silverstaddens katter.

Efter fem dagar var dock kattens gata löst, och friden återställdes i tjället. Det försvunna djuret anträffades nämligen, högljutt skränande i ett gammalt skåp på vinden. Där hade katten suttit instängd ända sedan skåpet kasserats och burits upp i samband med värdstämningen.

Djurens liv

En sköldpaddsmamma fick en dag besök av en friare, som anhöll om hennes sköna dotters hand. — Nej min unge man, det går inte alls för sig, svarade den omtänksamma sköldpaddsmamman. Min dotter är alldeles för ung för att gifta sig. Men kom igen om så där en femtio år, så får vi se!

Spindeln i sitt nät

Även parapllyerna är som bekant underkastade modets växlingar. Så här raffinerat tager sig en av de senaste kreaturerna av engelskt ursprung ut. Parapllyet, som är genomskinnligt, är försedd med ett mönster i form av ett spindelnät, varit den storspindeln sitter på lur.

speed, som i 100 km kan hålla sig kring 80 "knutar".

Då vi lärt oss vad stayerlopp är, är det på sin plats att stifta bekant-skap med en av de forna stora mästarna. Hans namn är Charles "Lequahay och i en artikel av Kö-nen "Internationellt berömda pedalexpet, Einar Wiim karakteriserar denne fransman som "... stor som vinnare, stor som förlorare".

Att från storloppen, i NM och SM etc., finns fullständiga resultat-listor, är numera något av tradition.

På väg mot våren...

Mor Sveas kuriosakista

NÄR KUNGEN RED ERIKSGATA. Då våra förfäder i forna tider valde en konung på allhärjartingen vid Mora Stenar, en mil från Uppsala, stadgades i en gammal lag, att kungen skulle rida sin Allrikesgata (Eriks-gata) i följande ordning: "Av Uppsala äga de att honom följa och till Strängnäs. Där äga Södermän att vedertaga och honom med grud och gisslan till Svintuna följa. Där skola Östgöta honom med gisslan möta och följa genom land sitt och så till mitt skogen Holaved. Där skola smålänningar honom möta o. följa till Junebäck. Där skola Väst-män (västmanlänningar) med grud och frid honom möta och följa till Östanbro. Där möta Upplänningar och beledsaga honom till Uppsala. Då är den konung till land 'och rike lagliga kommen, och haver rätt Allrikes-gata ridigt. Då må han i Uppsala kyrka av biskoparna till kronan vägas".

GROTESKT BEGRAVNINGSBRUK. År 1720 var man så vidskeplig, att de kvinnor som dog i barnsäng, skulle först bäras in i kyrkan, innan de begravdes på kyrkogården. Man inbillade sig nämligen, att sådana kvinnor skulle på detta sätt få hålla sin kyrkogång, och icke läggas i graven såsom örena. Biskopen i Växjö stift, David Lund, vilken dog 1729, ivrade på det högsta häremot i sitt stift.

DEN FÖRSA BRUDMASSAN PÅ SVENSKA. Olaus Petri var den förste, som på sitt bröllop i Stockholm år 1525 lät sjunga brudmassan på svenska. Den lydde i något förkortat skick sålunda: "Så se nu mideligen till din tjänarinna, som givs i mansens våld, begärrar vara av Dig beskärmd. Giv nådena, o Gud, att hon må uppfyllas med glädje och frid, och vara trogen och kysk, och giva sig i äktenskap efter Kristi sinne. Och att hon må i sitt leverne efterfölja heliga kvinnor. Att hon må vara kärkommen som Rakel sinom manne. Förstärk dig som Rebecca; leva länge och vara trogen som Sara. Låt Djävulen inte tent have med henne beställa, utan att hon må bliva fast ständande uti Dina helga budord. Giv nåd, att hon må vara tillfrids med sinom egnom manne. Och undfly all oöwlig beblandelse, och att hon må skyla sin skörplighet med tukt och sinne. Låt henne vara frukt-sam i barn och blomma. Och att hon må komma till en begärlig ålder. Att hon må se sina barnbarn intill tredje och fjärde släkte, etc.."

PEKORAL. "Drängen Anders Svensson från Hof Guldsmedsgården är född den 10 april 1807 af Ordningssman och Medaljerade Landtbrukaren m. m. Sven Jonason och Annika Andersdotter, drängen Sven Svensson från Guldsmedsgården, är född den 10 Aug. 1810 af ofvannstående föräldrar till Anders Svensson, båda nämnde drängar hafva numera ganska ringa Christendom men begagnat nådemedlen i Hof's kyrka, der de på dansstugor, suppen och flera ställen, Gud, Religion, Lärare

och menskligheten vanhedras och såras, så äro i följd härav Ordningssmannens söner i Christendomen förslöade i vandel och fröjd på ett ömmande sätt af mig, och hos mig ansedde och renoverade. Sköfvene d. 10 November 1832.

A. J. L., Pastor". NÄRGÅNGET. I "Helsingin" för den 19 juni 1863 läses följande annons:

"Ur en kälhage norr i staden bortstals den 17 dennes en hvit underkjöl, den som upptäcker tjuven undfår vedergällning efter anvisning i Landins bokhandel!"

EN TREVLIIG ANDANS MAN! Paul Pedersen, kyrkoherde i Stenkyrka på Gotland, lög i delo med prosten Christer Pedersen i Källunge, på vilken han, vid en visitation hos mig, ville bruka kniven, så att prostens mitt i natten hals över huvud måste fly från huset.

Paul Pedersen blev anklagad för detta år 1608 och måste göra avbön samt lova att bättra sitt leverne.

GIFTERMAL MELLAN KVINNOR. Lisbetha Olsdotter hette en kvinna, som levde i slutet af 1600-talet, klädde sig i karlläder, var i krig och gifte sig med en annan kvinna, för vilket allt hon, enligt den tidens barbariska lagstiftning, fick lägga sitt huvud på stupstocken år 1679.

KUNGENS MARKAITTA. Det berättas, att då Gustaf III en gång gjorde en resa, Schröderheim åkte i första vagnen, den för sin groteska fulhet berömda arkivariens och regeringsrådet Zibet i den andra och slutligen kungen i den tredje. På vägen gjordes av någon anledning ett kort uppehåll. En gumma passade då på och klev upp på vagnssteget till första vagnen "för att få se kungen". Schröderheim sade då till henen: — Jag är inte kungen, inte heller äker Hans Majestät i nästa vagn, ty där sitter kungens markkatta — men så kommer kungens vagn...". Då Zibets vagn strax därpå kom körande och stannade, sprang gumman upp på fotsteget, såg Z. stunt i ansiktet, spottade honom därpå i synen och sade: — Tvi dig, din fuling, så lik du är en människa!

EN ADELSMANS GRAVSKRIFT. Johan Thuresson Oxenstierna var en snillrik satiriker av fria seder, vilken övergick från lutherska till katolska läran och sedermera återigen till sin förra bekännelse. Han dog år 1733 efter ett olyckligt äktenskap. Över sig själv hade han fattat en latinsk gravskrift, vilken i översättning lyder sålunda: "För den sanna religionens, en elak hustrus och podagernas skull har jag förlorat fädernesland, hembygd och värld. Jag är en syndare, jag är ett stoft och ingenting annat. Gå vidare, vandringsman, innan kort skall du vara detsamma".

HAN KASTADE INTE YXAN I SJÖN! Under sista finska kriget (1808—09) blev soldaten 107 Borg av Järvsö kompani blesslerad i bå-

I förtroliga stunden

Svar till "Thea". Kära ni, det är alltför vanskligt för en utomstående att föreslå någon industri för en ort, som man inte känner till. Det allra bästa är att ni vänder er till länsstyrelsen med ert förslag, som f. ö. verkar utmärkt, eller talar med kommunalfullmäktiges ordförande eller någon annan av de bestämmande personerna i orten. Det måste ju vara något, som ni kan få avsättning för, något som hela bygden kan ha vinning av och som lämpar sig för de transportmedel som står till buds. Lycka till och hjärtlig hälsning.

"Gallie"

Svar till "Aurora 1956". Storlockig persian anses som den finaste kvaliteten men både rysk persian och sådan som kommer från Afganistan kan vara prima vara. För tretusen tycker jag nog att ni skall kunna få fått en något så när god kvalitet, även om en persianpals kan gå upp till betydligt mer. Men det beror ju också på hur stora omkostnader en firma har, hur pass dyr hyra etc. Det bästa är att ni vänder er till en verkligt välgående firma och ber den konstatera om ni har gjort ett gott köp eller inte. Under alla förhållanden är persian mycket starkt och hållbart och jag tror säkert ni får glädje av er päl, även om den nu skulle vara litet sämre till kvaliteten än försäljaren påstod. Med hjärtlig hälsning.

"Gallie"

Juridiska spörssmål

Under denna rubrik besvaras juridiska frågor av allmänt intresse mot en ersättning av 2 kr i fri-märken. Frågor som kräva ett mera ingående eller enskilt svar betingar ett något högre arvode.

FRAGA: En person har legat ett halvt år i hjärnblödning, uppträtt sedan ett testamente. Är detta giltigt?

Första gången jag frågar

SVAR: I testamentslagen stadgas bl. a., att testamente ej är gällande, om det uppträtt under inflytande av sinnessjukdom, sinnesslöhet eller annan rubbing av själsvärksamheten. Att en person har eller har haft hjärnblödning behöver sålunda icke medföra testamentets ogiltighet.

FRAGA: Går det att få ett förmyndarskap upphävt där personen ifråga står antecknad som sinnesslö i församlingens kyrkbok?

På villovägar

SVAR: Enligt testamentslagen skall den, som på grund av sinnesslöhet är ur stånd att värda sig eller sin egendom och fyllt 21 år, av rätten förklaras ommyndig. Förmyndarskapet kan alltså icks upphävas om den förmyndade kan givetvis utes om skäl härtill kan föreligga.

FRAGA: Har 1943 års obligation ser. 383 nr 1981 uttallit med någon vinst?

Frågade E.

SVAR: Nej. FRAGA: A och B voro bröder. A var fattig, B hade förmögenhet. B hade ej några bröstarvingar utan hade testamenterat sin förmögenhet till A. A har nu avlidit. Nu frågas: Ärver A:s änka eller övergår förmögenheten till A:s barn?

Brorson

SVAR: Förmögenheten ifråga går i sin helhet till A:s barn, såvida icke B ändrar sitt testamente.

da armarna så, att den högra måste amputeras ovanför och den vänstra nedanför armåbgsleden. Det oaktat levde han mer än 30 år därefter och trots sitt krympingskap uppodlade han dock 6 tunnland jord, samt anlade en brunn och källare, varför han också år 1825 erhöi en förgylld silverbägare om 20 lods vikt (260 gram), med påskrift: "Av Kongliga Patriotiska sällskapet till Jonas Borg; äreskänk för efterdöme av oförtruten odlingsflit, oaktat han saknat bruk av färdiga armar, stympade av fiendlig kula i krig för Konung och Fädernesland".

Karsten Wimmermark.

SAGT och SKRIVET

Polisen tycker icke om de nya titlarna.

Menlösa, tråkiga. En socialdemokratisk kollega i Dalarna opponerar sig mot missbruket av "assistent". Så skriver Dalademokraten:

"Ibland sitter det statliga kommittéer och hittar på nya namn och titlar. Nu händer det att den som ringer till polisen får svaret: "Dröj ett ögonblick skall jag fråga assistenten". En assistent är ju en hjälprede eller ett biträde och den som svarar skall alltså fråga någon av sin personal. Men nej, han skall be sin överordnade om ett råd. En polisassistent är nämligen en f. d. överkonstapel. När en polisman numera frågar en överordnad om råd eller besked frågar han således sin assistent!"

Anna hade en assistent när hon gjorde julkorv. Den är arbetsbesparande och bra.

Tala icke illa om assistenter. (Harry Hjörne)

Vi människor är mästare i att förvandla den äkta glädjens ädla vin till slaskvatten, slå av cigarrerattask i näckroskalkar, spotta i vitsippsdrivorna.

(Biskop Sven Danell)

Norsk pyromanfilm

Elisabeth Bang och Claes Gill i SF:s norska film "Pyromanen".

"Pyromanen" (Det brenner i natt) heter en norsk film, som Svensk Filmindustri inom kort presenterar i Sverige. Journalisten och filmmannen Arne Skouen har både svarat för manusskriptet och regisserat filmen.

Huvudpersonen i "Pyromanen" är Tim, korrekturläsare vid en avlotidning. Han är alltmant avslöjande bland kamrater och kolleger och det är bara hans bästa vän, chefredaktören, som känner till de onda anlag han har att kampa mot, om de sätter in på en pyroman. Ännu en person kommer att få veta hemligheten, nämligen Margrethe, en socialt arbetande kvinna, som vill hjälpa Tim. Hennes omsorger om honom kommer emellertid den ensamme Tim att tro att de är betingade av kärlek. Så är emellertid inte fallet, varför dramat tillspelas ytterligare.

Jaså, sade den verkliga pessimisten, ni menar att det inte finns någonting som man kan kalla permanent otur? Kan ni då till exempel säga vad det kommer sig att det aldrig är upptaget när man slår fel telefonnummer?

— Vill Ni vitna?
— Ja, gärna — vad är det som hänt?

VILL NI

veta vad som händer i södra
Halland?
Prenumerera då på ortsorganet
LAHOLMS TIDNING

LAHOLMS TIDNING

TORSdagen DEN 5 APRIL 1956

SÖKER NI

kontakt med befolkningen i
södra Halland?
Annonsera då i ortsorganet
LAHOLMS TIDNING

Skall Sverige bli det utpräglade lärdomssamhället?

Om en generation eller så kommer tydligen en avsevärd del av svenska folket att vid högtidliga tillfällen kunna skriva fram med akademisk värdighet och med den veckade doktorshatt på huvudet. Vi har utsikter att bli en nation av pol. mag., fil. kand., teol. lic., fil. mag., tekn. dr. doc. och prof. Den mindre sektorn kommer att utgöras av oss vanliga andersöner, pettersöner och lundströmare, räljerar redaktör Henry Kjellvard i Signalen.

Vid en akademisk frågefont i Lund berättade statsministern att det år 1934 gick 4,7 proc. av en årskull till gymnasier, 1944 var det 7,8 och 1953 15,2 proc. Nära hälften av en årskull går till realskolorna. Vid universitetet fanns det 14.000 studenter 1946 och 21.000 studenter 1954. Den ökningen kommer att fortsätta. Vi får vara beredda på cirka 40.000 studenter 1965. Eftersom i modern tid alla utvecklingsfaktorer stiger i accelererande takt får man väl år 2000 — det är bara 44 år ditt! — lägga till en nolla.

Geijer låter visserligen sin ordaldbonde säga: "Mig mycken lärdom ej är tung", men å andra sidan påstår Bibeln om aposteln Paulus att för mycket lärdom gjorde honom rasande. Så ett lärdomssamhälle kommer nog också att få sina sidor.

Men så går man och avskaffar den formella kompetensen vid exempelvis SJ! Kommer det att i framtiden finnas "vanliga", icke akademiskt eller tekniskt utexaminerade människor i tillräcklig utsträckning för att klara jobben vid järnvägen — och annorstädes? Vem ska köra lokerna? Här svarar automationsprofeterna: "Det klarar vi med radiovågor och reläer". Men vem ska växla vägnarna i Halland och Tomtebodas? Då svarar man: "Automatiseringen av Ånge är bara en liten början — växlingspersonalen blir tekniska robotar." Men vem ska sköta banunderhållningen.

Sådessådden har börjat i Skåne

HALSINGGÖR (TT)

Den första sådessådden i Sverige är nu ägde på tisdagen rum på Tunågården i Kvidinge där man sådde korn på mellan åtta och tio tummland.

Tjälarna var ur jorden här på de flesta ställen före påsk, och vad som var kvar har påskvärmens sedan gjort av med, upplyser gårdens ägare, lantbrukare Nils G. Persson. Jorden är torr och fin, och därför har det inte varit någon anledning för oss att vänta med sådden säger hr Persson. Någon fruktan för frosten har vi inte, vi har tidigare haft nattsfroster på ned till fyra grader, när grodden kommit upp. Några skador har det emellertid inte blivit på den.

228 förvarade utskrivna på ett år

STOCKHOLM (Press)

Interneringsnämnden, vars ordförande är landshövding Th. Bergquist, upplyser hos justitieministern, att nämnanden senaste året på prov utskrivit 228 förvarade, varav från säkerhetsanstalten i Norrköping 28, Hallå, Karlstad 30, Kalmar 24, Växjö 1 och Älvsjö 6 samt från fängelsekolonin Övertorp 18 och i Sjöboda 30 samt från Håga och Långholmen 19. I fjol nyintogs 82 och återstogs 130, varefter vid senaste årsrätt återstod 442 förvarade. Antalet internerade var endast 2. Sammanlagt avgjorde nämnden 339 mål om internering och förvaring, därunder förvaring dömdes i 208 fall, internering i 131 fall.

Sedan 1928 har tillhoppa 3,366 fall av förvaring och 88 fall av internering avgjorts.

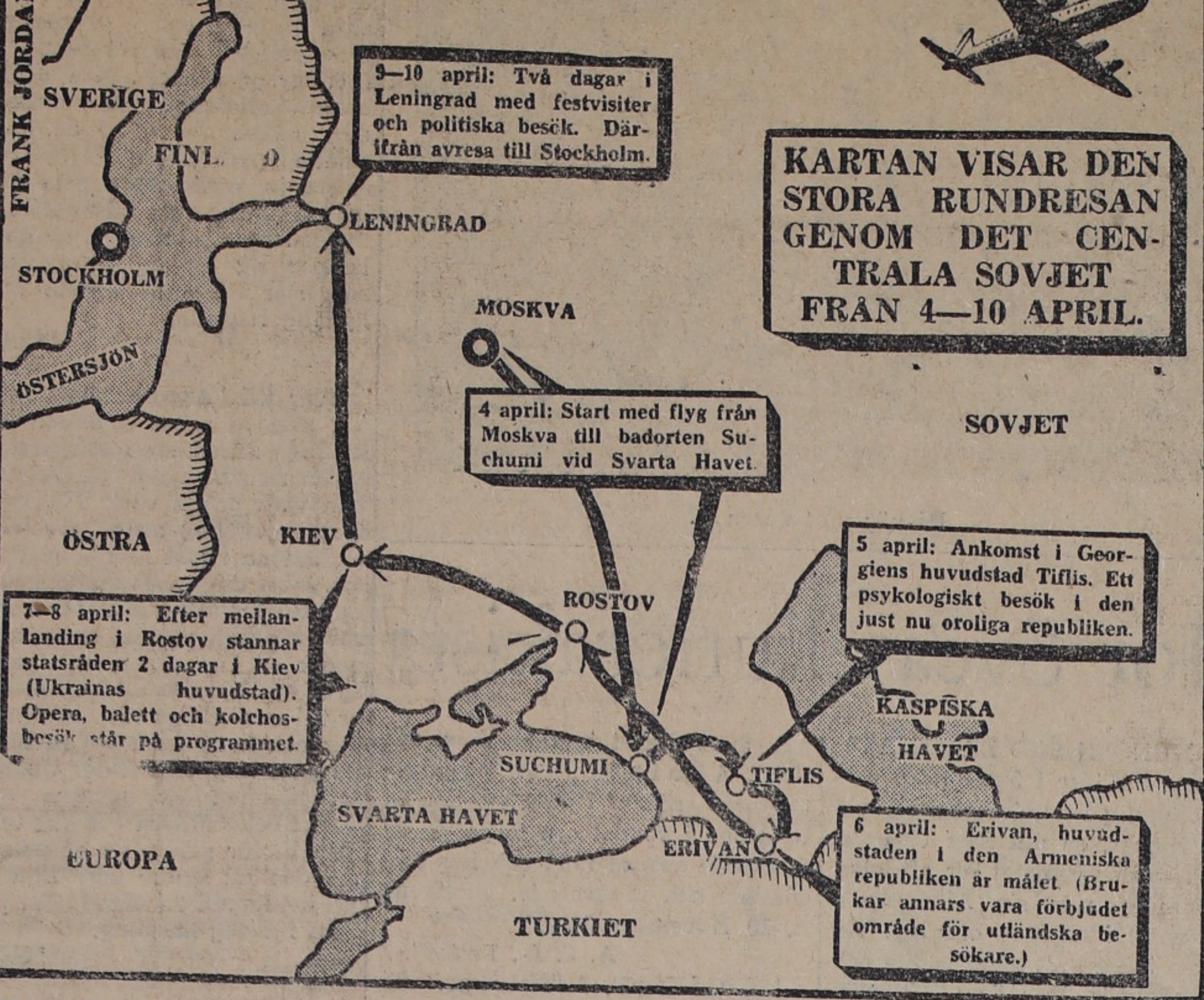
Motala får stordonation av svenskamerikan

MOTALA (TT)

Motala stad har genom en stiftelse fått en större donation för att uppföra ett hem för äldre i staden. Det är en svenskamerikan William Clausen född och uppvuxen i Motala, men som sedan tillbringat sitt liv i USA som svar för donationen, vilken uppgår till 200.000 kr.

Clausen avled i USA 1950 och sedan nu även hans syster avlidit har stiftelsen fått i kontakt med staden för att förverkliga testators önskan.

DET SVENSKA STATSBESÖKET I SOVJET

Farliga insekter sprides med flyg från tropikerna

STOCKHOLM (Press)

Kan det intressera oss svenskar att en liten svart insekt, som lägger ägg i vattnet under klippor i afrikanska och sydamerikanska floder, föroresakar en sjukdom, som gjort 19 miljoner människor blinda? Eller att malarismyggen ästadkommit ett en fjärdedel av Indiens befolkning årligen sjuknat i malaria?

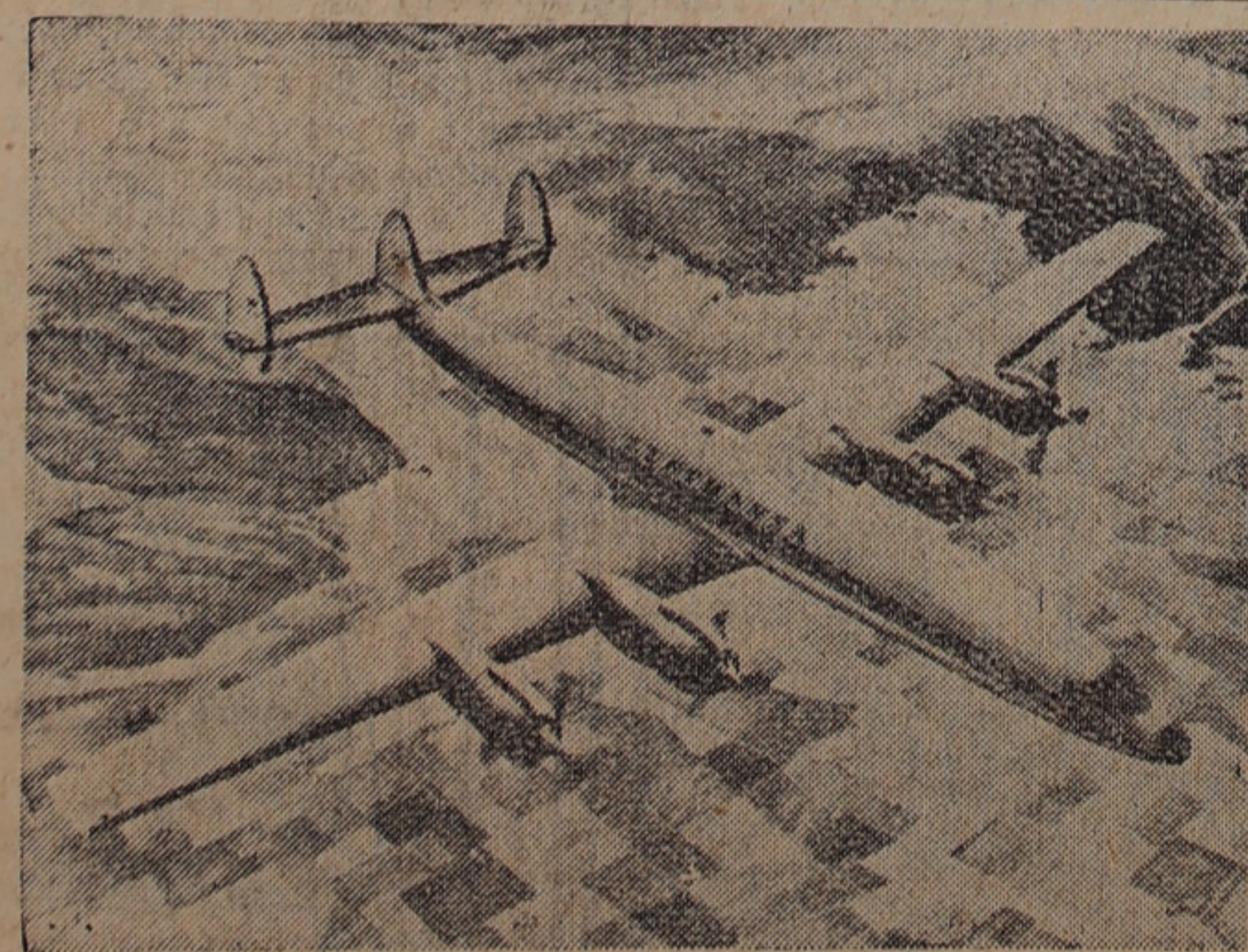
Jo, allt detta bör intressera oss i högsta grad, skrivs i Tidskrift för Sveriges sjukvårdskörsor i anslutning till det faktum att årets världshälsodag infaller den 7 april. Temat för "dagen" är "Döda sjukdomsallstrande insekter". Det heter vidare bl. a.:

Vi kan inte blunda för risken att svåra epidemier kan spridas över hela jorden genom de utökade och snabba samfärdsmedlen. Som exempel kan nämnas att 1930 följde malarismyggen med en båt från Västafrika till Brasilien och ästadkom en utomordentligt allvarlig epidemi.

Visa insekter lägger ägg utan på flygplanen — till och med på roder och propeller! Man har funnit dem kvar också efter en resa, och varken vind eller temperaturförhållanden har lyckats förstöra dem.

Men insekterna behöver inte använda transportmedel för att förflytta sig. För att ta reda på hur långt insekter flyger har vetenskapsmännen märkt dom med olika typer av radioaktiva isotoper. På så sätt upptäckte man att myggar, som sprider gula febern, flyger drygt en kilometer och husflugan ända till tre mil.

Här hemma tvingas vi att ständigt kämpa mot den vanliga husflugan, som lever i smuts och åter av vår mat. Experterna försäkrar följande: Det är inte nog med att bara vänta på att hälsövarmsmyndigheterna skall starta en insektskampanj. De har sin uppgift, men för att man verkligen skall lyckas måste var och en hjälpa till att sänka de ställen, där insekterna kläcks.

VÄSTTYSKLANDS NYA FLYGBOLAG DEUTSCHE LUFTHANSA stiger hastigt fram mot sin föregångares position som ett av Europas ledande flygbolag och för några dagar sedan skrev bolaget i Köln ett nytt kontrakt med de amerikanska flygplansfabrikerna Lockheed Aircraft på fyra stycken Lockheed 1649 A Super Constellation, som har en marschfart av 550 km/tim. och tar 58-60 passagerare. Lufthansa får därmed möjlighet att flyga non stop över Atlanten till New York på bara 11 timmar, eftersom 1649 A har en räckvidd av mer än 10.000 km. Lufthansa är det fjärde bolaget som köpt Lockheed 1649; tidigare har Trans World Airlines, Air France och italienska LAL beställt planet.

JORDBROPROJEKTET

Trafikflyg med överljudsart verklighet inom två decennier

STOCKHOLM (TT)

Det kan förutses att civil luftfart med överljudsartighet kommer att vara förverkligad sannolikt inom två, med säkerhet inom tre decennier. Flygtiden Stockholm—New York nedbringas till 3 å 5 timmar och på de europeiska sträckorna kommer flygtiderna i många fall att räknas i minuter i stället för i timmar, heter det i en rapport från flygtekniska försöksanstalten, avsedd som komplettering av den tidigare rapporten "framtidens anspråk på flygplatser jämte synpunkter på Stockholms flygplatsfråga". I rapporten lämnas också nya uppgifter om utvecklingen av effektivitetsjämförelse för reastransportplan.

Genom att redan 1960 införa reastransportplan skärs flygtiderna i stort sett ned till hälften och flygtiden Stockholm—New York blir 8 timmar i stället för 16.

Svensk vit bok om Bernadottes hjälpaktörer

STOCKHOLM (TT)

Utrikesdepartementets vitbok angående förhandlingarna om den svenska hjälpexpeditionen till Tyskland våren 1945 är nu praktiskt taget klar för tryckning. Man håller just nu på att läsa andra korrektur på publikationen. Färdigställandet har som känt blivit något fördröjt av att man önskade närmare undersöka de påståenden, som Oxfordhistorikern H. Trevor-Roper har gjort i föreläsa till den engelska upplagan av Felix Kerstners memoarer.

En marktransporttid på inemot en timme från Stockholm till Halm-sjön var möjligen acceptabel när Halm-sjön föreslogs för tio år sedan men framstår nu som en så allvarlig nackdel, att det kan befarsas att luftfarten på Stockholm blir allvarligt besuren. Hertil kommer väsentliga och ständigt växande årliga merkostnader jämfört med Jordbroalternativet. Redan av dessa båda skäl synes storflygplatsen icke böra förläggas till Halm-sjön.

Jordbroalternativet är godtagbart med hänsyn till avståndet till stationen och erbjuder i övrigt en civil luftfartssynpunkt mycket goda förutsättningar.

Därest man ändå skulle anse att de militära olägenheterna med Jordbroalternativet väga tyngre än de militära fördelarna gäller det att väga vad som ur militär synpunkt är olämpligt mot vad som ur luftfartens och näringslivets synpunkt framstår som det enda godtagbara, nämligen förläggning av storflyg-platsen till Jordbro.

Två tjuvar gjorde 265 "stötter" i 17 städer i Sverige

MALMÖ (TT)

Tvåhundra sextiofem inbrott i sjutton svenska städer från Gävle i norr till Malmö i söder har de båda i Malmö gripna tjuvarna, 26-åriga danske diversearbetaren E. R. Poulsen från Köpenhamn och 35-åriga hästskötaren H. E. V. Johansson, begått enligt det drygt 700 sidor tjocka förhørsprotokoll som nu färdigställts av polisen i Malmö.

Vid inbrotten har de kommit över varor för ca 15.000 kr och i kon-tanter omkring 6.000 kr. Vidare har de vållat skador för i runt tal 4.300. De största kupperna gjorde de i Mariestad, där de oktober i fjol stul ut för 3.500 kr, i Uppsala där de samma månad stal klädes-perseidlar för 3.800 kr samt i Halm-stad i november, då tobaksvaror för 3.800 kr tillgreps.

Båda är tidigare straffade och siter omhändertogs för andra gången, eftersom den digra utredningen dragit långt ut på tiden.

Ljuslarm stoppar tyska avhoppare

GÖTTINGEN (TT - Reuter)

Den östtyska polisen har anordnat ett nytt larmsystem vid gränsen till Västtyskland, omtalar den västtyska gränsbevakningen.

Den har satt upp stolpar inom en 600 meter bred zons längs gränsen. I skymningen binds tunna trådar mellan stolparna. När de som sedan söker sig över gränsen kommer åt tråden utlöses ett starkt uppflymmande sken som leder folk-polismän och vakthundar till platsen. På morgonen tar man bort trådarna så att de östtyska jordbrukarna mera oskräddat kan sköta sina åkrar och ängar.

Riksdagen

Regleringen av socker-näringen

Jordbruksministern föreslår i proposition villkor för sockerbetsodlingen under tiden den 1 maj 1956—30 april 1959. Bl. a. förordas att mittpriset för socker, som skall avse fabrikspriset per kg socker K 5 i säck efter avdrag av kassarabatt för första regleringsåret skall fastställas till 90 öre per kg och prisgränserna till 99 resp. 81 öre. Införelselagiften för socker föreslås för nämnda år till 32 öre per kg. Vid ingången av andra regleringsåret skall såväl prisgränserna som importavgiften sänkas med 1/2 öre och vid ingången av tredje regleringsåret med ytterligare 1/2 öre.

Högers skattesänkings-förlag

Högers föreslår i en partimotion en sänkning av den statliga inkomstskatten som går väsentligt längre än regeringens förslag. Genom att uttagningsprocenten minskas från 110 till 100 skulle ett belopp av 240—350 milj. kr sparas för skattebetalarna och därtill skulle genom en ändring av skatteskalorna ytterligare bortåt 500 milj. sparas. I runt tal räknas den statliga inkomstskatten genom motionens förslag komma att minska med 825 milj. kr eller mer än dubbelt så mycket som enligt regeringens förslag. De gifas skatt skulle i genomsnitt sänkas med 23 procent och de ogiftas med 19 procent. Minskningen i statens inkomster kompenseras genom minskning av statens utgifter och förslag härav kommer att i detalj redovisas i den alternativa budget som högers ämnar lägga fram i maj. De av högers föreslagna skatteskalorna medför större skattelättnad för alla inkomsttagare än vad regeringen föreslagit.

Folkpartiets skattesänkings-förlag

Den av regeringen föreslagna sänkningen av inkomstskatten är otillräcklig, anser folkpartiet i partimotion. En större sänkning än vad finansministern föreslagit är möjlig och folkpartiet kommer därför att vid årets riksdag föreslå en sänkning av uttagningsprocenten till 95. En sådan skattesänkning rymmes väl inom ramen för sunda statsfinanser men även efter den är skatterna så höga att statsmakterna bör sträva att successivt reducera skattetrycket.

Folkpensioneringen

Folkpartiet föreslår i partimotion att den av k. mt. föreslagna standardhöjningen för folkpensioner skall gälla retroaktivt från den 1 januari i år i stället för från den 1 juli och att här för på tillägsstat anvisas ett anslag på 72,4 milj. kr.

Hjälpåtgärder åt fisket

Jordbruksdepartementet har föranstaltat om en snabbtredning rörande inkomstbortfallet för fiskarna till följd av isförhållandena under innevarande vinter och så snart de nödiga uppgifterna kommit mig tillhanda kommer jag att ta ställning till det av hr Nilsson och Levin åsyftade förslaget, uttrycker statsrådet Hr. Nilsson i andra kam-maren.

Båda frågeställarna, hr Nilsson i Bästeklille (h) och Levin (s), hade undret om statsrådet ämnade vidta åtgärder med anledning av de svårigheter som drabbat fiskarna genom den långa isläggningen under vintern.

Bornholmsturister strejkisolerades

MALMÖ (TT)

En svår situation har uppstått för de påskgäster som i påskas trots strejken flög till Bornholm med bl. a. SAS: flygplan. Sjömansförbundet har som bekant vägrat im-na dispens för seglats mellan Born-holm och det övriga Danmark.

Omkring hundra gäster flögs enligt meddelande till SD. På måndagen till Köpenhamn med tio plan, men på tisdagen kunde man på grund av dimma endast genom-föra ett par turer.

Tog 12.000 för mycket i hyra

GÖTEBORG (TT)

En hygmästare har åtalats i Göteborg enligt hyresregleringen för att under tiden 1946—52 ha tagit 12.285 kr för mycket i hyra för en lägenhet i Göteborgs centrum. Han hyrde ut lägenheten för 6.000 kr per år trots att grundhyran endast var 3.800 kr.

EN VÄR-ATTRAKTION har Whipsnade Zoo i Bedfordshire, En-land, fått. Det är tre månader gamla isbjörnsungen, som ses ovan och som Nürnbergs Zoo i Tyskland stände den brittiska kollegan i utbyte mot två bismoxar. Besökarna i Whipsnade tycker inte att dom förlorat på bytet, och det tycker inte heller djurskötarna, som på bilden pusslar om den nye "pensionären", hittills odöpt.

Överfyllda sovjetkyrkor mottog svenska baptiste

STOCKHOLM (TT)

Kyrkor och kapell har varit överfyllda i en utsträckning som man i Sverige knappt kan göra sig en föreställning om. säger de sex svenska baptistledare som på onsdagen återkom till Stockholm efter tolv dagars besök i Sovjetunionen, där ryska baptistsamfundet ställt som värd.

Den svenska delegationen — bestående av Ruben Swedberg, Gunnar Westin, Erik Rudén, Eric Strutz, Arvid Svärd och Joel Sörenson — här vid sitt besök i Moskva, Riga, Tallin och Leningrad talat vid fjorton möten.

Vi har, säger de hemvändande, sett tusentals människor stå under gudstjänster som pågått i över tre timmar. Många av lyssarna har

kommit flera timmar i förväg i att vara säkra om plats. Vid tillfällen har vi deltagit i dopguds-tjänster, i vardera fallen med 30-40 dopkandidater. Mest har det varit unga och medelålders människor.

Våra trostränder mottog oss på ett överväldigande sätt. För närvarande finns i Sovjetunionen mer än en halv milj. medlemmar i nära 6.000 baptistsamfund. Medlemsantalet är i ständig tillväxt. Ungefär en femtedel av detta antal utgöres av medlemmar under 30 år. Som svenska baptister har vi redan tidigare haft goda förbindelser med de ryska baptisternas ledare och, känt stark, andlig gemenskap med dem. Dessa band har genom vårt besök knutits ännu starkare, framhåller delegationen.

Paratyfus i Boden

BODEN (TT)

Två fall av paratyfus har konstaterats i en liten avskild be-lägen by i Överkalix. Det var två män, 30 och 50 år gamla, som båda fördes till epidemiskukhuset i Boden.

Provinsialläkaren i Överkalix, som omedelbart igång en undersökning för att om möjligt finna smittkällan. Förutom hos den drabbade familjen togs prover hos de närmaste grannarna. På onsdagen besökte läns hälsovårds-konsulent byn. Något som genast kunde visa på källan till smittan fann han emellertid inte.

Vi har två konstaterade fall av paratyfus, men hur männen smittats vet vi inte ännu, summerar provinsialläkaren Bengt Eriksson. Möjligen kan någon av dem vara bacillbärare. Eventuella sekundärfall måste ge sig till känna inom de närmaste dagarna med tanke på paratyfusens inkubationstid. Inom en vecka är smittans ev. spridning klarlagd och då har vi också ut-ländarna på alla prov som vi tagit för att utröna smittkällan.

100.000 har återstär för holländarna att erövra ifrån havet

HAAGA (TT - ANP)

Holland fortsätter oförtrutet sitt arbete på att torrläggna av-odlingsbara arealer. Invallningen av ett 54.000 har stort område av Zu-der Zee är nu i det närmaste slutförd och till sommaren hoppas man kunna börja utpumpningen av havsvattnet. Detta nya jordbruks-distrikt skall kallas Flevoland och uppodlingen kan troligen påbörjas nästa år.

Det väldiga torrläggingsprojektet som skisserades redan 1918 av den berömda holländske utdiknings-experten Cornelis Lely har nu till hälften genomförts, men ännu återstår ett område på 100.000 har som havet med tiden skall tvingas släp-pa ifrån sig.

Britter bygger stort stälverk i Indien

LONDON (TT - Reuter)

Brittiska firmor skall bygga ett järn- och stälverk i Durgapur i västra Bengalen i Indien för 80 miljoner pund — omkring 1.160 miljoner kronor. Det är förmodligen det största entreprenörsarbete som Storbritannien har fått ut-ländat, säger man i affärskretsar. Verket skall kunna framställa om-kring 1,5 miljon ton tackjärn per

WHO-frimärke

I anledning av Världshälsodagen den 7 april utände det här avbil-dade nya FN-frimärket, tecknat av den danske konstnären Olav Ma-thiesen, som är anställd i FN. Han har återgivit Asklepios stav med ormen och har använt globen och lagerkransen från FN:s emblem som bakgrund. (Asklepios var läkekon-stens gud i den grekiska mytologin)

Svenska renar trivs fint i Antarktis

GÄLLIVARE (TT)

Den koloni med renar från Gällivare som på franskt statligt initiativ startades på Kerguelen i Antarktis 1954, har varit sig bra, de inplanterade djuren trivs och man hoppas med tiden få fram en stark renstam. Ytterligare sex svenska renar har nu inköpts av franska staten, och på fredag lästes de på järnvägsstation i Gällivare för att fraktas den långa vägen till Paris. Liksom danske beaktande de först inköpta djuren torde den fortsatta transpor-ten från Paris till Antarktis ordnas med flyg. Även denna gång med-följer renskötaren John Jannoch från Harrå till Paris och sköter djuren under resans första del. Ett försvarligt parti renar medförs för djurens utfodring under den långa resan.

är men skall kunna byggas ut så att produktionen kan fördubblas. I mars i år tillkännagavs det i New Delhi att Indien och Sovjet-unionen hade träffat avtal om att Sovjet skulle bygga ett stälverk i Indien för nära 1.200 miljoner kro-nor. Ett annat indiskt stälverk skall byggas av en tysk firma.